

David Greig

ODLEHLÉ OSTROVY

(Outlying Islands)

přeložil David Drozd

postavy:

Kirk nájemce ostrova a majitel ovcí
Ellen Kirkova neteř
John přírodovědec najatý ministerstvem
Robert přírodovědec najatý ministerstvem
Kapitán

Děje se na malém ostrově v severním Atlantiku v létě před Druhou světovou válkou.

© Translation David Drozd 2007

1.

Zvuk moře při pobřeží.

Robert Všiml jsem si, že nás něco přitahuje ke odlehlým ostrovům. Nějaká síla nás táhne. Tichý záliv, uprostřed ostrova – opatříme si loďku a odrazíme od pevniny. Obeplujeme ostrov a hledáme pláž. Přirazíme s člunem ke břehu, zapálíme si cigaretu. Projdeme ostrov od kraje ke kraji. Založíme oheň. Usadíme se na pláži a popijíme pivo. Díváme se na vzdálené pobřeží, ze kterého jsme připluli. Padne noc a pevnina se zahalí temnotou. Nasloucháme vlnám. Ostrov nás zajme.

Náraz moře na skály.

Útes.

Tisíce mořských ptáků.

Zjistil jsem to při studiu map.

Čím odlehlejší je ostrov –

Čím dále leží ve vzdáleném oceánu –

Tím mocnější silou nás přitahuje.

2.

Na odlehlém ostrově.

V kapli.

Kaple je postavena z hrubě tesaného kamene, napůl pod zemí, má drnovou střechu. Kdysi to byl primitivní kostel pro malou komunitu, která obývala ostrov. Už sto let je však obývána pouze pastýři, kteří dorazí v létě z pevniny.

Pozdní odpoledne.

John je venku, zápasí s dveřmi.

John Pane Kirku, nezdá se, že by to –

Ty dveře vůbec nechtějí povolít. Kameny se musely přes zimu pohnout. Drží pevně.

Kirk To chce trochu síly.

John zkouší dveře otevřít.

Kirk Jen do nich kopněte, hochu.

John Cože – prostě...?

Kirk Do nich kopněte.

Kopnutí.

Kirk Pořádně, hochu.

Silnější kopnutí.

Kirk Tak je vyrazte.

Paenza.

John se rozběhne celou vahou proti dveřím.

Úsilím bekne.

Rám dveří praskne a rozpadne se na kusy. Dveře vypadnou. John dopadne na podlahu.

John A jsme uvnitř.

Ouuu.

Asi mám něco s ramenem.

Nevidím ani prd, s prominutím.

Zapálí sirku.

Dobry Bože.

Takový nepořádek.

V zimě musely dovnitř vlézt vaše ovce.

Kirk To je ze střechy.

John Je to – je to tu dokonalé. Ideální. Stůl. Krb. Táhle si můžeme dát spacáky.

Petrolejka.

Funguje?

Kirk Vyzkoušejte ji.

John zapálí petrolejku.

Kaple je osvětlena.

John Světlo.

Kirk Ty dveře jsou rozbité.

Loni mi trvalo dobré dva dny, než jsem je opravil.

A teď jsou rozbité.

Za to budu chtít náhradu.

John Nevypadá to tak špatně.

Kirk Podle mého dopisu je ministerstvo zodpovědné za jakékoliv škody, ke kterým dojde v průběhu vašeho výzkumu. Je to tak správně?

John Jistě.

Kirk Mám soupis použitého materiálu, pane.

Vše je třeba započítat.

Budu si žádat o náhradu práce a materiálu.

V ceně jedné dveří.

John Byly zaseknuté. Já nechci být puntičkář, pane Kirku, ale jiným způsobem se dovnitř dostat nešlo.

Kirk Byly zaseknuté.

Ale kdybyste vy, hoši z ministerstva, nebyli přišli na můj ostrov – provádět výzkum ptactva – nikdo by je otevřít nepotřeboval.

Takže se, pane, dá říct –
Že ty dveře plnily svůj účel,
až do vašeho příjezdu.

John Možná jsem se proti nim příliš prudce rozběhl.

Stejně, musíme je co nejdřív opravit.

Už kvůli počasí.

Kirk Budete si brát rašelinu na oheň, započítám to.

Z našich zásob.

John Budeme tu jenom měsíc.

Kirk A taky vyrušíte ovce.

John Prosím?

Kirk Snadno se polekají.

John Čeho?

Kirk Lidí. Většinu roku žádné lidi nevidají.

John Vidají vás – každé léto.

Kirk Mě znají.

Já jsem povědomá tvář.

John Pane Kirku, nemám v těchto věcech žádnou pravomoc.

Když se obrátíte na správného úředníka –

Jsem si jist, že se postará, abyste dostal plnou náhradu.

Takže.

Jdu se podívat, kde je Robert se zbytkem vybavení.

Měli bychom se tu zařídit.

Kirk Neteř a já budeme spát v pastevecké boudě.

John Dobře.

Kirk Vezmu si ten stůl, když dovolíte.

John Stůl? Ah – ale my budeme stůl při práci potřebovat.

Kirk Nikdo se nezmínil, že budete potřebovat stůl.

John Musíme si někde psát poznámky, vyvolávat fotografie a tak dál.

Kirk Na ostrově není jiný stůl.

John Ach tak.

Kirk A kde pak budeme jíst?

John Můžete jíst s námi. Můžeme jíst všichni dohromady. U stolu.

Kirk Nerad bych vás rušil při práci.

John To jistě.

Ale to budete muset.

Tedy – jinak to prostě nepůjde.

Kirk Kdybych byl informován, že je třeba stůl –
mohl jsem nějaký vzít do člunu.

John Ne. To ne.

To je naprosto v pořádku. Budeme jíst společně.

Skromná strava. Ale –

Neočekávali jsme, že tu najdeme grandhotel, pane Kirku.

Robert a já –

Takhle je to dokonalé.

Ideální.

Kirk Tohle bývala jejich kaple. Jestli se tomu dá říkat kaple.

Těch posledních lidí.

Nemám nejmenší chuť bydlet mezi tím jejich haraburdím, byť si i jen měsíc.

Ale stůl a krb tu je.

Svému účelu to poslouží.

John Není to úžasné, že před sto lety tu byli lidé a skutečně tu žili.

Kirk Byli to neznabozi. Tohle je pohanské místo.

Buďte tu jako doma.

Kirk odejde.

John No dobře.

Ježíš tady to smrdí.

Tak jo.

Vítr.

John zkusí zavřít dveře.

Částečně se mu to podaří.

Ticho.

Tak teď oheň.

No, dobře.

Oheň...

Rašelinu.

...

Do háje, tma jak v podělaném hrobě.

Znovu zapálí sirku.

Třísky žádné.

Zkusí škrtnout sirkou.

Nezdaří se to.

John Vlhká. Jasně. Vlhká. No, takže...

Zvenku je slyšet přicházejícího Roberta, je udýchaný a třese se zimou.

Robert Johnny. Johnny. Už jsi viděl útesy?

John Dveře jsou vzpříčené.

Robert se neúspěšně pokusí otevřít dveře.

Vydrž, já už –

Robert kopne do dveří.

Robert Pust' mě dovnitř, Johnny, mrznu.

John Já tady zkusím škubnout –

Robert se rozběhne a ramenem vyrazí dveře.

Shodí Johna pod dveře a sám na té hromadě přistane.

John Auuuuu.

Robert Smrdí to tu. Ptáci. Terej olej. Vůbec nic nevidím.

John Proboha.

Můžeš laskavě –

Ležíš na mě, starouši.

Robert se zvedne. Jeho oči vyknou tmě.

Robert To je dokonalé. Dokonalé. Vesnická kaple. Ten zápach. Léta letoucí neobydlená. Pastýři používají boudu, víš. Kirk mi to vykládal ve člunu – oni tu spát nechtějí. Kameny se musely během zimy pohnout. Co děláš na té podlaze?

John Ale nic. Jen - no - někdo mě asi shodil. Ty's mě shodil.

Kde je vybavení?

Robert Na pláži.

John Cože?

Robert Vyrazil jsem na průzkum.

John Jsi zmáčený.

Copak prší?

Robert Zaplaval jsem si.

U paty útesu je hromada kamení, takových 20 yardů od břehu.

Vypadala tak lákavě.

John Není moře studené?

Robert Mrazivě studené.

Ale nervy to zpočátku neregistrují. Úplně znecitlivíš.

Dokud nevylezeš ven.

Pak to udeří jak bič.

Úplně mi to vyrazilo dech.

John Uženeš si tu smrt.

Robert Nikdy jsem se necítil živější. Přísahám.

John Bude pršet, Roberte, musíme dostat vybavení dovnitř.

A musíme opravit dveře.

Ten děda chce psát na ministerstvo o náhradu.

Robert Teď jsme od ministerstva trochu daleko.

John Tak aspoň spravme ty dveře, než umrzneš.

Robert Mohl's rozdělat oheň.

John Nejsou třísky.

Robert A tohle je co? Petrolej. To by nám pro začátek mohlo pomoci.

Odšroubuje láhev petroleje.

Nalije kapalinu na rašelinu.

John Sirky jsou mokré.

Dovnitř se musela dostat voda, když jsme přeplovali.

Suché sirky máme někde ve vybavení.

Robert Ty útesy, Johne - to musíš vidět - toho rámusu, co nadělají. Racci, alky, papuchalkové, terejové, kormoráni...

John Jasně.

Robert Po buňnácích žádná stopa. Doufal jsem, že zahlídnu aspoň jednoho.

John Někde tu jsou. Máme na jejich studium celý měsíc. A ještě jsme ani nevybalili.

Robert Tady to máme.

Oheň.

Mám zapalovač.

John Počkej, Roberte – zrovna's tam nalil –

Zapálení cigaretového zapalovače.

Exploze.

Oba mladíci jsou odhozeni dozadu.

Pauza.

John Petrolej.

Robert Sákryš.

John – aspoň dva litry!

Robert Cítím spálené vlasy.

John Ano.

Robert Tenhle zápach ještě neznám.

John Vyhodil's nás do vzduchu.

Robert Mám spálenou kůži a vlasy.

John Ano.

Auuuu.

Robert Náhlý záblesk, pak nasátí vzduchu, ohlušující řev, zvuk vzplanuvšího ohně ale zesílený tak – kolikrát?

John Bolí mě rameno.

Robert Řekl bys třicetkrát? Asi tak třicetkrát. Okamžik naprosto zářivého jasu a pak jsme couvli, ale nic nás neodhodilo dozadu.

John Mě ano.

Robert Uskočili jsme dozadu. Instinktivně. Neuvěřitelně rychle.

John Neuvěřitelné.

Robert Do vzdálenosti, ve které – dá se říct, že to nebylo... nějaké vědomé rozhodnutí... žádná chvíle, ve které jsme se rozhodli, byla to jednoduše okamžitá a prudká odezva celého nervového systému na nebezpečí. Mozek byl zcela mimo ten proces – šlo to rovnou do těla – a skok...

John Roberte, jsme na tomhle ostrově, který je čtyřicet mil od nejbližší obydlené pevniny, která sama je nějakých čtyřicet mil od nejbližší nemocnice, jestli se tam vůbec dostaneme, protože člun pro nás přijede až na konci léta a rádio nemáme, takže jsme tu naprosto sami. Nejsme na tomhle ostrově ani hodinu a ty už jsi na mě povalil dveře a oba's nás vyhodil do vzduchu. Nezdá se ti, že by bylo rozumné, že by ses – od teď – aspoň trošku zkusil zamyslet, než něco uděláš –

Robert Jsi podrážděný.

To je z toho zděšení – šoku – strachu – hněvu –

Taky jsem podrážděný. Teď.

Do prdele.

Já nás skoro zabil.

Ježíšmarjá.

A najednou jsem rozzuřený – teď – rychle mi stoupá adrenalin – srdeční tep a tak dále – a teď – potím se –

John Půjdu a přinesu vybavení.

Robert Celý se klepu – zuřím – strach přichází až potom – podobné to musí být u vojáků – pod palbou – protože my jsme taky téměř zemřeli. Téměř.

John Ty zatracenej debile, ty zatracenej nezodpovědněj debile.

Ve dveřích se objeví Ellen.

Ellen Dobrý den.

John Promiňte.

Pauza.

Ellen Máte tváře černé od sazí.

A vaše vlasy, pane.

Vypadáte jako klauni.

Jako od filmu.

Robert Zdá se, že jsme byli centrem požáru.

Ellen Vypadá to tak.

John Obávám se, že jsme tu ještě – moc neuklidili.

Ellen Ne.

John Ale to my samozřejmě uklidíme.

Ellen Přišla jsem se zeptat, jestli už budete moci brzy jíst?

John Já mám rozhodně hlad – co ty, Roberte?

Robert Chut' k jídlu – normální – jak se zdá – vyloženě hladový nejsem, ovšem ani naopak.

John Dobře. Jo, dobrý.

Řekl bych, že to znamená ano, Ellen.

Půjdu pro zbytek vybavení.

Ty se umyj, Roberte.

A zapal ten oheň – obyčejně, ano?

John odejde.

Robert Pojd'te dovnitř.

Ellen Děkuji vám.

Smrdí to tu, pane.

Robert To ptáci – vidloocasý buřňák hnízdí v norách, pod kameny. Je to tu napůl pod zemí – tady to jimi musí být úplně prošpikované.

Ellen Strýček chytil ptáka k večeři.

Robert Ptáka?

Ellen Papuchalka.

Robert Papuchalka jsem ještě nejedl.

Ellen Chutnají po rybím oleji.

Robert Samozřejmě. Jistě. Jak jinak.

Chutnáme po tom, co jíme.

Lidé, evidentně, chutnají po kyselém mléce a hniječím mase.

Ellen Zkusím zapálit ten oheň, pane.

Začne upravovat ohniště a zakládat na oheň.

Rašelina je suchá dost, jenom se pod ni musí dát vřes, pane, bez toho to vůbec nemá smysl zkoušet.

Robert Vaše ruce.

Jsou takové...

Ellen Promiňte, pane.

Robert Co to s nimi máte...?

Ellen Ekzém, pane.

Robert Vy trpíte ekzémy?

Ellen Velmi zle, pane. Už od dětství.

Robert Opravdu?

Ellen Nic to není.

Moje ruce pak vypadají jako pařáty.

Skoro pořád je strkám do kapes.

Robert Vaše ruce vůbec nevypadají jako pařáty.

Ellen Mám z nich takový pocit. I když se na ně nedívám.

Tady máte svůj oheň.

Robert Děkuji vám.

Ellen Tak, pane.

Dojdu pro jídlo.

Robert Počkejte.

Pššššt.

Ellen Co je?

Robert Poslouchejte.

Ticho.

Pauza.

Volání buřňáka někde uvnitř místnosti. Tajemný, téměř elektronický zvuk.

Robert soustředěně poslouchá.

Tady v rohu.

Vyrazí na průzkum.

V rohu kaple mezi nějakými odpadky, leží krabice.

Zvuk vychází z ní.

Robert nahlédne do krabice.

Stará krabice na svíčky.

Udělala si v ní hnízdo.

Ukazuje je Ellen.

Buřňák.

Samička s mládětem.

Podívejte, jak se mě snaží klovnout.

Leachův vidloocasý buřňák. *Oceanodroma leucorhoa*. Velikost mezi vrabcem a drozdem, štíhlý a lehký, tmavé peří, bílý zadeček a onen vidlicovitý ocas, jež mu dal jméno. Pařátky s plovacími blánami jsou na dotek chladné. Zahnutý zobák typický pro čeled' buřňákovitých, černý s měkkými válcovitými nozdrami. Temné, matné oči. Překrásný – neřekla byste?

Ellen Je to pták, pane.

Robert Vidím ho poprvé v životě.

A je zrovna tu, v mé vlastní ubytovně.

Musejí být po celém ostrově.

Ellen To kvůli tomuhle jste přijeli celou tu dálku až z Londýna, pane – kvůli tomuhle ptákovi?

Robert Ne jenom kvůli tomu jedinému. Budeme zkoumat a fotografovat všechno ptactvo. Ale tenhle je skutečně cenný – Leachův buřňák – je málo známý, ještě nikdo ho neprostudoval.

Ellen To musí být hodně zvláštní pták, když jste kvůli němu vážili takovou cestu.

Robert Jsou i vzácnější ptáci, ale tohoto je snad nejobtížnější pozorovat. Žije na moři a přistává jen kvůli potravě na odlehlých ostrovech. Většina drozdovitých není vzácná, hnízdí tam, kde žijí lidé. Pojďme s ní ven, podíváme se, jak poletí.

Ellen Ale tohle je její hnízdo, pane. S ptáčetem.

Robert Chci ji vidět ve vzduchu! V pohybu!

Ellen A najde cestu zpátky do hnízda?

Robert To nevím.

Zjistíme to.

Robert vynese krabici ven.

Ellen jde za ním.

Vítr. Moře. Ptáci.

No tak let'.

Pták se odtrépotá pryč.

Ellen Letí na moře.

Robert Srpkovitá křídla, trhavý, houpavý let po větru.

Ellen Jistě se unaví. Neplachtí jako racci.

Robert Zůstane na moři dva dny, možná i déle, než se vrátí na pevninu.

Ellen To už bude hnízdo vychladlé, pane. To mládě umře.

Robert Ano. Není to zajímavé? Není to od ní moc mateřské.

Ellen Doufám, že najde cestu domů.

Robert Kdepak je to jídlo, Ellen? Dostal jsem najednou hlad.

Ellen Hned, pane. Hned to donesu.

Robert Ellen, všiml jsem si, že mi říkáte “pane”.

Ellen Strýček říkal, že bych měla, pane. Když jste od ministerstva.

Robert Říkejte mi, jak sama chcete.

Ellen Dobře, pane.

Robert Jmenuji se Robert.

Ellen Robert.

Ellen odejde.

Robert se vrátí do kaple. Vrábí na místo krabici s hnízdem.

Vrací se John, s námahou vleče vybavení.

John Můžeš mi s tím laskavě pomoci?

Tohle už je poslední.

Nějaké stopy po jídle?

Robert Vypadá to, že dnes budeme večerět papuchalka.

John Kristova noho.

Copak jsme nepřivezli zásoby.

Robert Je lepší jíst je čerstvé.

John Papuchalk.

No tohle – papuchalk.

Když oni jsou tak laskaví.

Robert A také jsou jedlí –

No a...

Je jich tu hojnost.

Všechno vybavení je v kapli, složeno na hliněnou podlahu.

John V tomhle je všechna výstroj. Zdá se, že je to v pořádku.

Robert Kamera přežila?

John Koukneme se.

Otevře bedýnku.

Čočky jsou v pořádku. To ty noviny. Podívej. Zabalil jsem je do novin.

Robert A co blesky?

John Naprosto nedotčené. Všech třicet šest.

Robert Napřed prozkoumáme nory, zjistíme, kde všude jsou. Pár dnů potrvá, než získáme představu o nočním létání. A pak začneme fotit. Nemá smysl plýtvat blesky.

John Já jsem na hadry.

Bolí mě ruka.
Od půl šesté vzhůru.
O hladu.
Ubytováný v blátivé jeskyni napůl v podzemí, na kusu skály s trochou trávy
uprostřed oceánu.
Sotva jsme se sem dostali a už se mi chce domů.

Robert Ale nechce.

John To teda sakra jo.

Robert Proč to vůbec říkáš?
Copak to má nějaký smysl?

John Já si – jen naříkám.
Ulevuju si.

Robert Jsme tu, Johnny. Dokázali jsme to. Jsme tu první.

John Já vím.

Robert To neudělal ještě nikdo – nikdo se sem nevypravil, aby tu žil a fotografoval
ty ptáky – ještě nikdo – to my jsme první.
Teď máš zatraceně šanci zakusit vrchol...

John Jasně. V pohodě, pane. Jen si pofňukávám.

Robert Přestaň.
A neříkej mi “pane”.

John Promiň.

Robert Příští rok můžeš být mrtvý.

John Já vím.

Robert Pošlou tě do nějakýho podělanýho zákopu ke zplynování nebo tak něco...

John Roberte...

Robert Takže nefňukej.

John Už nebudu.
Prostě mám hlad.

...

Už jsem celý natěšený na chutného papuchalka.
Máš cigára?

Robert Tady.

John Dík.

Robert hodí Johnovi balíček cigaret.

John si zapálí.

S cigárem hned všechno vypadá líp.

Robert Našel jsem támhle v rohu hnízdo.
Ve staré krabici od svíček.
Musela se proplazit škvírou mezi kameny.

John Tak se na ni koukneme.

John kouká do krabice.

Je tu ptáče.
Myslíš, že se k němu dnes v noci vrátí?
Možná jsme ji vystrašili?

Robert Lidí se nebojí. Vždyť je to letec. My se jen tak pomalu valíme. Z jejího pohledu –
Jsme pro ni jen větší varianta ovce.

Prudký vítr zvenčí.

John A kuš, musíme opravit ty dveře.
Vítr nám rozfouká oheň.

Robert Kaple, ta pastýřská chatka, zbytek staré vesnice, všechno je podzemí. Všiml sis toho?

John Dej mi trochu času. Já jsem tahal výstroj.

Robert Nory. Žijeme v norách.

V norách jako buřňáci.

Vítr, který se žene z jedné strany Atlantiku na druhou nezastaví nic, tahle skála uprostřed – a tak se lidé a ptáci uchýlí pod zem.

John Velmi rozumné.

Jestli ty dveře neopravíme, umrznou nám koule – s prominutím.

Robert Menší ptáci budují nory, ti velcí ne – terejové a papuchalkové – ti využívají větru – vznášej se na něm – kvůli tomu hnízdí na útesech –

John Podám kladivo.

Robert Terej přijme to riziko, klade vejce rovnou na útesu, hnízdem se nezabývá, vejce se kutálejí všude možně. Samý nepořádek a zmatek. Jako v kostkách. Ale buřňáci se starají – hrabou – vracejí se. Tahle skála jim patří. Je to pěkná námaha, vyhrabat díru.
Hazardéři a pečovatelé.

John Prosím?

Robert Příroda nás dělí na hazardéry a pečovatele. Já jsem hazardér. Ty pečovatel.

John Já?

Robert Balíš věci do novin.

Ty's nikdy nevyrazil na dostihy?

John Na dostihy?

Robert Sázet.

John Ne.

Robert Nenáviděl bys to.

Moje rodinu přišla o půlku Hampshiru, protože strýček z otcovy strany sázel na dostizích.

To není činnost, do které by ses měl pouštět.

John A ty ano?

Robert Já to zkoušel.

Podle mého názoru –

Když je prostředí plné hazardérů – daří se pečovatelům.

Když je prostředí plné pečovatelů – daří se hazardérům.

Útesy a nory jsou propojené.

Jako muži a ženy.

John Přidrž to laskavě, ano?

Robert drží dveře zavřené.

John zatlouká hřebík.

Robert Co říkáš na tu holku?

John Ellen?

No, je... hezká.

Robert Ale sexuálně, co na ni říkáš?

John Pro Boha živýho, Roberte.

Robert To jsou důležité postřehy.

John Je to od tebe dost oplzlý a kromě toho ti do toho nic není.

Robert Ty žiješ v otupělosti. Dochází ti to?

John Zrovna opravuju dveře. To je ve skutečnosti dost energická činnost.

Robert Jsi duševně otupělý.

Chloforom buržoazie.

Jen se na sebe podívej.

Vnímej se.

Pozdvihni se z chaosu přítomnosti a pozoruj se.

Jsi sexuálně aktivní samec.

John No, to bych rád.

Robert Ale to jsi – z hlediska přírodní vědy.

John Sáhl jsem si na hedvábné kalhotky na valentýnském plese, to je celá přírodní věda, co jsem zažil.

Robert Protože zůstáváš v otupění.

John Přestaneš s těma řečma, prosím, Roberte?

Jako vždycky – soustavně někoho urážíš.

Robert Co je na tom urážlivého?

John Já se tu snažím udělat tohle místo vodovzdorným bez sebemenší tvé pomoci a jediné, jak se zdá, čeho jsi ty schopen, je neustále si potměšile střílet z mých sexuálních neúspěchů.

Robert Střílím si z tebe, protože si sexuálně aktivní samec, který skrývá své přirozené potřeby pod zkosnatělost civilizované morálky.

...

Má krásný kozy.

John Prosím?

Robert No Ellen.

Proboha, má úplně úžasný kozy.

John To já nevím.

Robert Cestou sem, na člunu, když se nakláněla přes okraj.

Něco jsem zahlídl.

John A je to opravené.

Robert Je to mladá samice daného druhu. Je přece fascinující pozorovat ji takhle zblízka. Pohybuje se s jasným vědomím, že je pozorována a posuzována. I to, jak zakládala ten oheň – před tím – když jsi šel pro vybavení – každý krok byl rozvážen pro ty pozorující oči. A když skončila, poodstoupila, aby si byla jistá, že to zaznamenám – jako obrázek. Každý její pohyb je vybudován jako malé představení pro přihlížejícího. A když je představení u konce, sklopí oči a očekává potlesk. Je přesvědčená, že její ruce, které jsou rozbrázděné ekzémem, vypadají jako pařáty.

Což je vlastně fakt.

John Na rovinu, Roberte. Nemyslím, že by mladí muž měli o dívkách takhle mluvit.

Robert Je to přesně tak, jak to má být. Je sexuálně vyspělá a vyhlíží potenciální partnery. My jsme oba sexuálně vyspělí. Ona pozoruje nás a my ji.

John Mezi takovýmahle řečma a zvráceností je sakra tenká hranice.

Robert Bude zajímavé vidět, co se přihodí.

Podle Darwina –

Bychom o ni měli oba bojovat.

John To není moc rozumné.

Robert Neboj. Podle Darwina s poraženým bude spát taky. Přivlastní si ji vítěz, ale půjde i s poraženým – když se vítěz nebude dívat. To je její strategie.

John Poslyš, můj milej, myslím, že jsem to řekl jasně.

Jestli máme strávit měsíc na tomhle ostrově s tou dívkou a jejím nerudným strýčkem, nechci, abys mluvit o takovýhle věcech. Koleduješ si o malér.

Robert To by mohlo být zajímavé sledovat.

John To teda ne.

Máme zkoumat tenhle ostrov. Dělat si poznámky.

Sepsat závěry a poslat je na ministerstvo.

Dívky – a jejich pozorování, hodnocení a oplzlé zírání vůbec – na jejich, jak ty říkáš, “kozy” – není náš úkol.

Robert Ty jsi pedant.

John Možná.

Robert Nemůžeš být zároveň pedant a vědec. To nevíš?

John Snažím se jen zůstat civilizovaný tváří v tvář –

Robert Tváří v tvář pravdě. Postav se čelem ke skutečnosti, Johnny.

Ty nejtemnější myšlenky – pozoruj je.

Poznej sebe sama.

John Tak, dveře se ani nehnou.

Děkuju, Johne, žes opravil dveře.

Teď aspoň neumřu na podchlazení.

Robert Pochopitelně by bylo zajímavé pozorovat tu dívku, když si není vědoma, že je pozorována. To je pravé jádro práce. Vidět, co obyčejně vidět není.

John Okamžitě s tím přestaň.

Robert Kolik holek jsi měl?

John Měl?

Žádnou – a ne že by měl zajímalo, co o tom ty soudíš.

Robert Tvoje nesdílnost mě zajímá, to je vše.

John Já vím moc dobře o tvých vítězstvích.

Robert Nejsou žádná vítězství.

Pouze kapituluju před přirozenými pudy.

John Ano, Roberte, to‘s mi tvrdil, ale těší tě to vůbec?

Robert Co jako?

John Baví tě to? Muchlat se s ubrečenou asistentkou v pátek večer na jejím pokoji?

Robert Nemůžu říct že ano nebo ne.

Je to zajímavé.

Máš na mysli nějaký konkrétní případ?

John Linda Jamesonová.

Robert Jo ta.

John Líbilo se ti to?

Má ta – roztomilý kozy?

Robert Ne tolik jako Ellen.

John To je názor, nikoliv doložitelný fakt.

Robert Naopak, drahý příteli.

Ellenina ňadra jsou dokonalá.

Jako dva kopce na ostrově.

Nízká a oblá.

John Bělostná a hebká.

Robert Takže sis všiml.

John Samozřejmě, sakra.

S prominutím.

Robert se rozesměje.

Vstoupí Kirk.

Pane Kirku.

Kirk Vidím, že jste ty dveře opravili.

John Ano.

Kirk Udělal bych to.

John Myslel jsem –

Kirk To půjde.

John najde mezi vybavením láhev whisky.

John Nedáte si s námi whisky, pane Kirku, první večer – na přivítanou?

Kirk Nepiju.

Doktor říká, že by mě to zabilo.

Beru prášky –

John To je škoda.

Kirk Do háje s doktorem. Je na pevnině.

Jen do toho, chlapče –

Trochu si dám.

Ještě mě to neskolilo.

John Posad'te se. Bohužel máme tu jen bedýnky.

John začne nalévat whisky.

Kirk Ellen je tu za chvíli s jídlem.

Už jste někdy jedli mořského ptáka?

John Ne.

Kirk Mám rád jídlo z konzerv.
Párky z konzervy.
Vy jste žádné konzervy nepřivezli, že?

Robert Proviant jenom sušený.
A whisky.
John rozlévá panáky do plechových brnků.

John Na zdraví!
Pijí.

Kirk Nevypadáte na ministerské úředníky.

John Výzkum je samé chození. Vysílají ty nejmladší.

Kirk Počítat ptáky.

Robert První zevrubný průzkum divokého života na ostrově. Budeme provádět pozorování. Studovat zvyky ptáků. Zejména buřňáků. Tohle je téměř nedotčené prostředí, pane Kirku, téměř bez lidského zásahu. Neponičené.

Kirk To jsou ty přípravy? Pšt. Pšt. Pšt...

John Jaké přípravy?

Kirk Na válku.

John Na tom, co děláme není nic tajného.

Kirk Tenhle ostrov – tak daleko v moři.
To je pro vás z ministerstva poklad.
Nemám pravdu?
Můžete si tu dělat, co chcete, a nikdo se to nikdy nedozví.

John Jde tu spíš o... popsání – přírodního bohatství ostrova.

Kirk Za chvíli se tu budou plavit lodi sem a tam, budou tu ubytovny a konzervy.
Předpokládám, že tu budu nadmíru nepohodlný.

Robert Armáda tu může umístit několik jednotek. Možná dělo. Ale nemyslím, že to nějak vyruší ovce.

Kirk Nesnažte se mě splést, tenhle ostrov tu stovky let čeká na svou chvíli. Kvůli ptákům a ovcím se sem skoro nevyplatí jezdit každé léto. A jestli ovce z ostrova k něčemu armádě budou, ať si armáda přijde. Pokud dostanu náležitou náhradu. Jsem patriot, ale nejsem blázen.

John My jsme tu kvůli pozorováním. To je vše. Překážet vám nebudeme.

Kirk Nejde o vás – i když jste zničili dveře a bůhví, co ještě zničíte – ale co po vás zůstane – za to potřebuju náhradu.

Robert Naším cílem je podrobné pozorování přírody, pane Kirku.

Kirk Bůh stvořil ptactvo člověku k obživě.

A Bůh, ve vší své milosrdnosti, mi umožnil získat právo k lovu.
To je všechno, co potřebuju vědět o přírodě, hochu.

Ellen zvenku.

Ellen Jídlo je horké – můžete mít otevřít?

John Okamžik.

John otevře dveře.

Vstoupí Ellen s kovovou pánví.

Na pánvi je smažený papuchalk a vařená kapusta.

John To vypadá...

Robert Vypadá to velmi zajímavě.

Kirk To půjde.

Sedněte.

John K sezení jsou to jenom bedýnky, Ellen. Omlouvám se.

Ellen Jezte, dokud je to horké.

Je k tomu vařená kapusta.

John Tak dobrá, jo –

Vytáhnou z vybavení talíře a příbory.

Rozdělí jídlo.

Pust se do něj.

Venku vítr.

Mlčení.

John Hmmmm.

Ellen Chutná vám to?

Robert Chutná to jako kuře vařené v kolomazi.

Ellen To je mi líto, já –

Robert Fascinující.

John Je... to dobré.

Kirk Kdybyste přivezli konzervy –
měli byste konzervu.

Robert Měli by to zavést v restauracích.

Je to delikatesa – nemyslíš, John?

V Londýně by se o tom poprali.

Kirk Já jsem byl v Londýně.

John Opravdu?

Kirk Při minulé válce.

John To muselo být...

Kirk Nic mi to nepřipomínalo víc než hnízdiště ptactva.

John Jistě.

Kirk Místo plné kvílení a vřestění.

John Ano.

Kirk Místo náhodného vyměšování.

Vejce se kutálejí a ptáci víří.

John Přesně chápu, co máte na mysli.

Robert John je z Edinburghu, pane Kirku.

Tam nikdo nevyměšuje, vid' Johne?

Ani náhodně ani jinak.

Kirk Zatím ne.

Ale blíží se to.

Zmatek a nečistota.

Ženy si začaly odkrývat hlavy.

Přibývá kin.

Stávají se z nás pohané.

Já a Ellen jsme ještě stále křesťané, díky Bohu.

John Chápu.

Kirk si nalije další whisky.

Kirk Na zdraví.

Měsíc je dlouhá doba na studium ptáků.

Kladou vejce.

Co ještě potřebujete vědět?

Robert Mnohem více, pane Kirku.

Vždycky ještě něco čeká na odhalení.

Například: věděl jste, že zhruba každé třetí vejce v hnízdišti nepatří samci z toho páru, který je opatruje?

Jsou to bastardi.

Kirk To je fakt?

Robert Prokázaný fakt.

Kirk Zvířata se na nic lepšího nezmůžou.

To my jsme jejich hospodáři.

Bůh je stvořil nám k obživě.

Robert Rád bych jednou provedl výzkum – na základě krevních skupin zjistit, kolik

dětí v Londýně patří mužům, kteří je opatrují.

Nebo kolik – například – je to ve vaší vesnici?

Kirk Tohle dítě, které opatruju, mi nepatří.

Ne tak, jak si myslíš, hochu.

Ellen Strýčku, on mluvil o ptácích.

John On nechtěl...

Kirk Starám se o ni místo bratra, který leží na dně moře.

John Je to mi líto.

Kirk Utopil se, když se vracel z poslední války.

John To je hrozné.

Kirk Jak ti ta tvoje přírodověda pomůže s tímhle, hochu?

Robert To je vůbec nejzajímavější otázka.

Válka.

Je to přirozené?

Dva muži bojují, dva ptáci bojují – to je naprosto přirozené.

Ale už jste někdy viděli hejno, tisíce nebo milióny ptáků útočit na milión dalších?

Ptáci zabíjejí, ale nikdy je nevidíte vraždit.

Válka a Bůh.

Možná jsou to výhradně lidské vynálezy.

Kirk Nevěříš v Boha, co?

Robert Jenom se ptám.

Kirk Hanba.

Robert A co vy o tom soudíte, Ellen?

Ellen Myslím, že hanba je, že vám tu dáváme k jídlu toho ubohého papuchalka, když s námi poprvé jíte.

Kirk To žádná hanba není, Ellen.

Ellen Ale je, strýčku.

Mohli jsme jim nabídnout lepší jídlo.

Robert Budeme jíst to, co vy.

Ellen Možná žijeme daleko od Londýna, ale máme ponětí o vybraných způsobech lidí jako vy. My známe váš svět.

Kirk O jistých způsobem máš až příliš dobré ponětí.

Robert Opravdu?

Kirk Má ráda kino a tu temnotu, co v nich je.

Robert Vy, Ellen?

Ellen Neměl byste pít, strýčku.

Kirk Jsme na ostrově.
Daleko od doktora.
Budu si dělat, co budu chtít.

Ellen Těch slov budete litovat.

John Páni – takový papuchalk – je celkem vydatný – co?

Kirk Pohani pořád touží po novotách.
To ďábel mezi nás zasel touhu.
To je ten nejsilnější plevel.
Dusí naše duše.
Máme se spokojit s tím, co je nám dáno a být vděční.
Ale Ellen povolila své touze.
Ellen chodila do kina.

John Máte ráda filmy?

Ellen Některé ano.

Robert Já mám taky rád filmy?
Které se vám líbí?

Ellen Mám rád – znáte “Na divokém západě” s Laurelem a Hardym?

Robert Jistě – ten zbožňuju –

Ellen Viděla jsem ho sedmatřicetkrát.
Kolikrát jste ho viděl vy?

Robert Jednou.

Kirk Před sto lety žili na tomhle ostrově lidé.
V té samotě se z nich stali bezbožníci.
Propadli rouhačským praktikám.
Dokud na ně Bůh neseslal hladomor, který je zahnal zpátky na pevninu.
Ale jejich potomci žijí mezi námi a staví kina tam, kde byly dříve kostely.

Ellen Je to moc špatné, strýčku.
Všichni s tebou souhlasíme.
Zlé je to.
Podlé.
Ale teď jsme na ostrově.
Tady do žádného kina chodit nemůžu.
Není potřeba o tom mluvit.
Jestli jste všichni dojedli –
Půjdu umýt talíře.

John Pomůžu vám.

Ellen To je v pořádku – já to zvládnou.

John Pomůžu vám, prosím.

Kirk Jen ji nechte.

John S dvěma páry rukou to bude rychleji.

Kirk Nepotřebuju vědět, co bys dělal se svýma rukama v přítomnosti mé neteře, chlapče.

Robert Řekl bych, pane, že Johnovi se dá věřit. John si myslím, že dívky se rozbijí, dotknete-li se jich. Ten si dá na své ruce pozor.

Kirk Donesu ti talíře k potoku.

Ellen Zvládnou to nádobí klidně sama.

Kirk Tohle je můj ostrov.

A počestnost tu bude zachovávána.

Kirk a Ellen odejdou.

John Do prdele, s tím bude těžká práce.
S prominutím.

Robert Polož si jinou otázku, Johnny.

K jakému vojenskému účelu lze použít ovci?

John Cože?

Robert Když si nás tu zpovídal ohledně výzkumu, řekl, že ministerstvo chce použít ostrov pro vojenské účely.

John Chystá se válka, všechno má vojenský účel. Jenom si chce nahrabat náhradu.

Robert Mluvil o stádu. Řekl, že stádo má vojenský účel.

John Je to starej děda.

Robert Vojenské využití.

John Možná si myslí, že ovce budou živit armádu.

Robert Tak to nemyslel.

Naznačil, že je tu nějaký plán.

John Vrcholně utajený válečný plán s ovceci?

Robert Proč jsme vlastně tady?

John Provádět výzkum. Podívej, možná tu plánují dělostřeleckou posádku nebo něco... já nevím. Ani ministerstvo to asi neví. Bude válka, tak dělají, že něco dělají.

Robert Sedím si v Cambridgi. Někdo volá. Přijďte na ministerstvo, jestli máte zájem vycestovat na ostrov – samozřejmě, že mě to sakra zajímá – vždyť je to do háje životní šance, o tom se nediskutuje. Ani se nezamyslím, co může zajímat ministerstvo na jednom odlehlém ostrově?

John Řekl bych, že můžou nacpat ovci do zadku výbušniny.
A špičkový tým ovčáckých psů

vycvičených aby nezmatkovali pod dělostřeleckou palbou
může hnát stádo živých ovčích bomb za nepřátelskou linii.
No jen pojd'te, pojd'te.

*Zapíská jako na ovčáckého psa.
Pak udělá zvuk vybuchující bomby.*

Achtung! Gottinhimmel!

Udělá ještě jednou zvuk výbuchu.

Nemyslím, že ministerstvu jde o Kirkovy ovce, Roberte.

Robert Ale o něco jim jde.

Znovu vstoupí Kirk.

Kirk Opláchl jsem sklenice.
Kdepak máte tu whisky?

Robert Tady.

Kirk Jsi hodný, chlapče.
Sedněte si.

Kirk nalije.

Jen pijte.

Robert Na ministerstvo.

Kirk Na ministersvo.

Robert Na výnosný výlet.

Kirk Výnosný, to ano.
Tak mi povězte, ptáčníci –
Kolik mi pomře ptactva?

Robert Tenhle rok?

Kirk Tak – s kolika mám počítat?

John Já vám nerozumím, pane Kirku?

Kirk Ti ptáci, hochu, řekli mi o ovčích, ale ti ptáci – o těch vůbec nebyla řeč.

John Proto jsme tu, abychom je prozkoumali.

Kirk Já musím spočítat svoje ztráty.
Já znám hodnotu všechno, co tu je.
Otázka je, o co přijdu?

Robert My budeme potřebovat vědět, jakou hodnotu pro vás ostrov má.

Kirk Jako pastvina. Mám právo tu držet stádo. Osmdesát ovcí. Jestli mám přijít o své stádo kvůli... téhle záležitosti, tak je to osmdesát ovcí. A co potom. Budu to moci pást další rok nebo bude půda otrávená? To je dvakrát osmdesát, což

dělá jedno sto a šedesát ovcí. Ale já se neptám na ovce... Vím, že o ně přijdu.
Ptám se na ptáky.
Ti ptáci – o těch se nikdo nezmínil.

Robert A co vám vlastně ministerstvo sdělilo?

John Roberte...

Kirk Sdělili mi své plány

Robert No, to jistě.

Kirk Ale na ministerstvu nevědí o mém právu lovit ptáky. Nevědí, že ulovím nějakých dvě sta ptáků každý rok. Zabijí ta bakterie i ptáky? To potřebuju vědět.

John Jaké bakterie? O čem to mluvíte?

Robert Oni vám o té bakterii řekli?

Nevěděl jsem, že ministerstvo řeklo panu Kirkovi o té bakterii.

Kirk To mi jenom uklouzlo. Nemám právo vám to říkat.

John Jaká bakterie?

Robert Johnne, to je přece ten projekt.

John Jaký projekt?

Robert Ten, o kterém nám říkali.

Kirk Ale pomlčte o tom.

Robert Přesně tak, pane Kirku.

Přísně tajné.

Kirk Tak to je ono.

Robert Ten dopis byl určitě z Porton Downu, že?

Kirk Ano, to je pravda.

John Porton Down?

Robert Ten projekt.

Porton Down.

Kirk Co já potřebuju vědět je, o kolik ptáků přijdu... na jak dlouho? Protože musím propočítat své ztráty, chápete? Musím to spočítat.

Robert To záleží na mnoha věcech. Těžko říct.

Kirk Ale můžete to odhadnout.

Robert No, která bakterie to je?

Kirk Řekli mi, že taková ta, co mívají třídičí vlny.

Před lety to chytl jeden chlápek na Harrisu.
Říkali, že měl paže plné černých skvrn.¹

Robert Anthrax.

Kirk Tak se to jmenuje?

Robert Tak se to jmenuje, pane Kirku.

Kirk To je dobré jméno.

Je v tom slyšet toho d'ábla.

John Antrax.

Do prdele.

Pardon.

Kirk Přijdu kvůli tomu o svoje stádo. To je naprosto jasné. Ale řekli mi, že mám spočítat ztrát per annum. Takže, ti ptáci, chápete – ztratí se, ztratí se jenom přes léto? To je taky součást kalkulace.

John Co chce proboha ministerstvo provádět s antraxem?

Robert Něco se šušká po Cambridgi.

Jeden můj přítel na tom dělá.

Netušil jsem, že to chtějí testovat tady.

Kirk Je to dobrý ostrov.

Doporučím ho.

Robert Vytvoří zbraň, která by dopravila antrax k nepříteli. Chtějí ji zkusit.

John Myslel jsem, že chtějí jenom rozmístit děla.

Robert Záměr ministerstva, pane Kirku, je bombardovat váš ostrov antraxem, aby se zjistilo, jako mnoho živých tvorů zemře. A na jak dlouho.

Kirk Bomby. To nebude dobré pro pastvu.

Za to budu něco chtít.

Robert Pane Kirku, tenhle ostrov je svatyně.

Je nedotčený. Nemůžou to udělat tady. Nesmí ho zničit.

Musíte prostě doporučit jiný.

Kirk Já nechci doporučovat jiný.

Chci doporučit tenhle.

Tenhle je můj.

Robert Ale vy to zřejmě nechápete – pane Kirku.

Jestli ministerstvo – jestli to tu zamoří – ostrov bude mrtvý – celé roky...

Kirk Kolik let?

¹ Poznámka překladatele: bakterie anthraxu původně napadaly zejména ovce, jeden z častých způsobů nákazy člověka byl právě při kontaktu se surovou ovčí vlnou.

Robert To nikdo neví. Pět, deset, dvacet, padesát... Nebude vhodný pro život.

Kirk Je to zbytečná hrouda kamene.

Pohanské místo.

Dávno bych to prodal, kdyby bylo komu.

At' si ho mají, jak dlouho chtějí.

Se sedmi sty liber se může Ellen dobře provdat a její muž si koupí podíl na rybářské lodi.

To je vhodné pro život.

Robert Ne. Ne. Nebude to pastva, nebudou tu ptáci – prostě nic.

Kirk Tady se člověk těžko užíví.

Tak at' jsem poslední.

At' mi dají mou náhradu.

Robert Ten ostrov zemře.

Kirk Nemá žádnou duši.

To je vyřízené.

Provádějte svá pozorování. Zkoumejte si tu. Proveďte přípravy.

Budeme poslední lidé.

Na ministerstvo.

Musím se vyčurat.

Měl jsem chuť jít tady do rohu.

Ale budu brát ohled na vaše pohodlí a vylezu ven.

Kirk odchází.

Ty zatracené dveře se zasekly.

Rozesměje se.

Vezme za ně a vylomí je z futer.

Už jsou zase rozbité.

Znovu se zasměje.

Budu chtít náhradu za ty dveře.

Odejde.

Robert Mělo mi to dojít.

K čertu s nima.

Samořejmě jim o něco jde.

Výraz toho starého pána ve Whitehallu.

Jak seděl za tím stolem, když se mě ptal, měl v očích – zradu.

Nechtějí, abychom něco zkoumali, Johnny.

Chtějí, abychom provedli sčítání mrtvých za živa.

John Nic nevíme. Nemůžeme si být jistí.

Robert Poslední kousek divočiny.

A oni si tu chtějí udělat laboratoř.

Nasadit sem tu svou všivou bakterii.

John Jestli bude válka, zbraně budou potřeba.

Robert At' si vezmou bajonety.

John To není moc rozumné.

Robert Jak se do toho vůbec můžou plést!

Co to má za smysl sem jezdit, když to za chvíli všechno zmizí?

John Možná je přesvědčíme.

Když uvedeme vědecké důvody –

Robert O to se ministerstvo nestará.

Budou ničit města.

Co komu záleží na odlehlém ostrově?

John Zbraně se musí vyzkoušet.

Možná to prostě musíme akceptovat... jsou jiné ostrovy, které můžeme studovat.

Robert At' si nakazí sami sebe.

Tohle je panenský ráj.

John Ale musíš připustit, že Kirk má pravdu.

Je to dobře vybráno. Ostrov je odlehlý a ...

Robert Není nic jiného než parazit.

Jen se na něj podívej!

Už se celý třese na tu kořist, co si nahrabe.

John Je nepříjemný, ale – možná...

Robert Možná nic.

At' si ty svoje podělaný bomby zkouší na Londýně.

John S prominutím...

Robert Proč nezaplynoují chudinské čtvrti? Proč nešíří na předměstích botulismus?

John Uklidni se.

Robert Lidi jsou problém, Johnny, ne ptáci.

Kam se hnou, tam šíří znečištění.

At' si jdou na pevninu a ostrov mi nechají.

Ten ostrov není jeho.

Jsme tu sotva den, ale už teď je víc můj než jeho.

John Má tu své nároky. Jeho rodina má smlouvu.

Robert Nemá tu větší nárok, než má tasemnice na žaludek, ze kterého žije.

John Promluvíme s ním zítra.

Třeba ho přesvědčíme.
Teď je opilý – počkáme až vystřízliví.

Kirk se vrátí.

Kirk Takhle je to mnohem lepší.
Ještě jednu skleničku.
A pak spát.

Robert Zrovna se tu bavíme o tom, že jste parazit, pane Kirku.

John Roberte...

Robert Já jen provádím pozorování.
Parazit – nebo spíš bakterie – která žije na cizím těle a pak ho zabije.

Kirk Dej si pozor na jazyk, chlapče.

Robert Tváří v tvář zničení téhle... svatyně, vy jen čekáte, až si na tom napcete kapsy.

John Roberte –
Ovládej se trochu.
Budeme tu muset spolu vydržet.

Robert Jakým právem...

Kirk To ministerstvo mi dalo nabídku.

Robert Parazit.

Kirk Beru, co je mi dáno a jsem za to vděčný.

Robert Já to nedovolím.

Kirk To není tvůj úkol něco dovolovat nebo nedovolovat, chlapče.

Robert Já nemám “úkol”.
A vy mě “neúkolujte”.

Kirk Jsi jenom mladý Angličánek, který nemá o ničem ponětí.
Děkuju Bohu, že mi dal trpělivost ti odpustit tvé urážky.
Dobrou noc.

Kirk se má k odchodu.

Robert Pane Kirku.
Co mi může zabránit uhodit vás?

John Prosím?

Kirk Drž se zpátky, hochu.

Robert Měl bych mu jednu vrazit.
To je evidentní.

John Vrazit mu? Nebuď směšný.

Robert Vlastně ne, ale zmlátit – zmlátit ho.

Kirk Tohle je můj ostrov. Neopovaž se na mně sáhnout.

Robert Jsme tady, na čtyřicet mil okolo nic a další lidi uvidíme až za měsíc.

Je to starý slabý člověk.

Vtlučeme do něj trochu rozumu.

Donutíme ho napsat dopis na ministerstvo.

Donutíme ho podepsat to.

John Nebud' směšný.

Kirk Jdu spát.

Trochu moc jste si vypili, chlapci.

Robert Zůstanete tady.

Robert drží Kirka před sebou, ruce mu svírá za zády.

Vraž mu jednu – máš přece základní vojenský výcvik, ne?

John Já ho neuhodím.

Robert Než se ta holka vrátí.

Kirk Radši bys mě měl pustit.

John Proboha, Roberte.

Já se velice omlouvám, pane Kirku –

Robert Uhoď ho – a když nezmění názor, praštíme ho znova.

John Když už nic jiného, tak je to protizákonné.

Kirk Oznamím to na ministerstvu.

Robert Vy mlčte, staroušku.

Co asi udělá – zavolá policii?

Je opilý – to je snadný cíl.

John Udá to policii až se vrátíme.

A když ne on, tak já.

Robert To bys udělal?

John Tak ho zmlat', když máš takovou chuť.

Robert Co kdybychom ho zabili?

Kirk On není při rozumu. Řekni mu, at' mě nechá být.

Robert Hele, jenom mě to zajímá.

Máme možnost ho zabít –

A nikdo se to nedozví.

John Ellen se to dozví.

Robert Spadl – byl opilý – spadl a udeřil se – o kamenný krb.

Kirk ELLEN! ELLEN!

Robert Tíše.

Robert dá Kirkovi ruku přes ústa.

Robert Je tu několik prokazatelných skutečností, které musíme vzít do úvahy, Johne. Když ho nezastavíme, tenhle starý muž prodá ostrov ministerstvu a ostrov zemře. Víc než to – bude napomáhat smrti. Stane se z něj zabiják. Mysli na ty ptáky, Johne.

John On se brání.

Robert No jistě, že se brání. Držím mu ruku přes ústa.

John Pust' ho.

Robert Až vymyslíš něco lepšího.

John Přesvědčíme ho – nech ho – pane Kirku – musíme být rozumní...

Robert Neodpoví ti – držím mu ruku přes ústa.

John Pokud vám jde o peníze, pane Kirku, můžou tu být příjmy z turistiky, pane Kirku, zvážil jste to?

Kirk se zmítá, má bolesti.

Robert Johne - názor toho pána má váhu. Ministerstvo mu dá tu nejlepší cenu. Jestli chce prodávat, má na to právo. Turistika je vedlejší – a vzhledem k válce stejně žádná nebude.

John Ale z morálního hlediska. Pane Kirku – ten ostrov, to je nebeský ráj, je jedinečný, ta divočina – určitě nechcete –

Robert Musí z něčeho žít, Johne.

Dokud je na živu.

Ne. V tom, co chce on a co my se neshodneme.

John Ale on – proboha, Roberte – on vyvaluje oči, on – PUST' HO.

Robert ho pustí.

Kirk těžce dýchá.

Kirk Hrůza...

To je hrůza...

John Posad'te se, pane Kirku... prosím...

John posadí Kirka na bedýnku.

Kirk Dábelské...

John Teď už je to v pořádku.

Kirk sténá.

Kirk Ellen...

John Nevypadá dobře.

Jako by měl...

Kirk ...přiveďte Ellen...

Robert Vypadá to, že má infarkt.

John Ježíšmarjá.

Robert Říkal, že bere léky.

Určitě má slabé srdce.

John Kde máte své léky, pane Kirku?

Kirk ... Ellen...

Robert Je starý. Je prostě starý.

John Pane Kirku?

Dělej něco.

Robert A co?

John Já nevím – vodu nebo – proboha.

Kirk omdlí.

Krátká pauza.

Jebo tělo se svalí na podlahu. Bez pohybu.

Robert Sám říkal, že by neměl pít.

John Pane Kirku – pane Kirku – proberte se... proberte se.

Máme tu lékárničku. Podáš mi ji z batohu prosím tě...?

Robert Řekl bych, že to už má za sebou.

John Pane Kirku –

Ach. Proboha. Roberte, on je...

Robert Je mrtvý.

...

Je skutečně – on... vydechl.

Doslova.

Naposled vydechl.

John Pane Kirku.

Pane Kirku.

John dá Kirkovi facku.

Robert To jsem ještě nikdy neviděl.

John Co řekneme Ellen? Co jí povíme?

Robert Nic.

Ne teď.

Vypadá, jako kdyby spal.
Necháme ho tady.
Ať na to přijde sama.

Náhle zvenčí zvuk dopadání a ptačí křik.

John Co to sakra je?

Robert Poslouchej.

Poslouchej...
Noční přílet.
Buňňáci.
Přilétají od moře.

Robert otevře dveře.

Dobrá Bože, takový zmatek.
Jsou jich stovky.
Johne, pojď se podívat.
Vrhají se na zem.

Ellenin hlas z dálky.

Ellen Jsou tu ptáci, pane.

Robert Přiletěli ptáci.

Ellen To je pohled, pane.
Nikdy jsem to neviděla.

Robert Já také ne.

Ellen Padají a válejí se.

Bojují.
Stovky.
Padají z nebe.
To je pohled.
Takový pohled.

3.

*Moře dorážející na skály.
Zvuky tisíců mořských ptáků.*

Ellen Seděla jsem u jeho těla po tři noci a tři dny a ráno třetího dne jsem se probrala z polosnu a vyšla ze země a vystoupila na denní světlo a šla do jednoho pěkného údolí pro vodu na mytí a uviděla toho mladíka – Viděla jsem ho stát na vrcholu útesu, s neodbytnou myšlenkou v hlavě, jako když ho popichuje ovád, a on se díval daleko daleko přes temné moře k pevnině, odkud jsme připluli, a já jsem si říkala, proč sem přišel, ten mladík, mladík, aby stál na vrcholu útesu, a proč urazil celou tu cestu z Londýna, kde na

něj všechno jen čeká, proč jenom přišel – a jak tak přemýšlím, on zmizí přes okraj útesu jako by skočil dolů a tak si vyhrnu sukňe a běžím se podívat, kam se poděl, a zjistím, že útesy nejsou tak strmé, jak se zdá, ale jsou plné ovčích stezek, a on běží nebo spíš padá dolů skrz hnízdiště ptáků, a děsivé spousty ptáků vzlétají kolem něj a klovou ho do hlavy a terejové po něm plivají olej a ten hluk a kutálející se vejce a on kolem sebe mává rukama a směje se a vříská jako by byl mezi svými rodnými, až nakonec doběhne na kraj vody, kde se moře vzdouvá a klesá a syčí a hučí na skalách a mě napadne, že se mu těžko poleze nahoru a už už bych běžela pro strýce, aby donesl svůj dlouhý provaz na lov ptáků, když si uvědomím, že strýček leží mrtvý a studený v pohanské kapli daleko daleko ode mě, a tak tam zůstanu stát a dívám se a ten mladík začne svlékat košili a kalhoty ze svého bílého, hubeného těla, svlékne si všechno oblečení a to tam zůstane leží ve slunečním žáru vedle něj a já ho pozoruju a on to neví a jeho ruce se začnou dotýkat jeho těla tak, jak je mu to příjemné, tam na horkém slunci, na skále jako mladý racek, co si čechrá peří, a já to pozoruju a říkám si, že tohle je věc té největší krásy, co jsem kdy viděla, tahle špatnost, tahle hříšná myšlenka, a já bych chtěla pít tu chvíli jako doušek whisky, když v tom on se zvedne a z ničeho nic se ponoří do moře a uplave nějakých 20 yardů, zaneše ho to k hromadě kamení, na kterou vyleze a oklepe se a setře se ze sebe vodu – a já přemýšlím, přemýšlím, přemýšlím, co je to za pocit, co teď cítím, ten pocit náklonnosti který se ve mně probouzí, co je to za pocit, na to myslím, a on si najednou prohrábne vlasy a odhrne je ze svých černých racčích očí a podívá se

přímo na mě a já si uvědomím –

Tahle náklonnost je cit, který jsem už jednou zažila.

Tenhle cit jsem zažívala ve svých snech.

Je to ten stejný náklonnost, tak jako mohou být dva smutky stejné, ta stejná náklonnost, kterou jsem cítila sedmatřicetkrát v temnotě.

To je tak náklonnost, kterou jsem cítila ke Stanu Laurelovi.

Krásný a něžný Stan Laurel.

A to je to, co jsem viděla.

4.

Odpoledne.

Uvnitř kaple.

Ellen u Kirkova těla.

Holí mrtvého.

John Ellen?

Vstoupí John s hrnkem čaje.

Přinesl jsem ti trochu čaje.

Ellen Děkuju.

Posaď se.

Vrátí se ke své práci.

John Ty ho holíš.

Ellen Vypadal neupraveně.

Vyprala jsem mu šaty.

John Teď vypadalá spořádaně – čistě.

Ellen Vypadá staře.

Byl starý.

Po tři noci s ním.

Pozorovala jsem ho.

Nikdy nevypadá člověk starší než když je mrtvý.

John Nespala's.

Ellen Vy taky ne.

John Pracovali jsme.

Ellen Každou noc mezi ptáky.

A pořád's mi nosil čaj.

John Spali jsme přes den.

Ellen Jsi ke mně velmi laskavý.

John Ale to nic není – opravdu.

Ellen To je na lidech vidět. Dobrota.

Ten duch.

Dá se to v nich vidět.

John Možná bys sis měla lehnout.

Ellen Možná.

John Ellen – já –

Ty a tvůj strýček –

Byli jste si moc blízcí?

Ellen Strýček nebyl blízký člověk.

John Ne.

Ellen Ale nebyl ani chladný.

John Ne.

Ellen Většinu času jsem ho nenáviděla.

John Jsem si jistý, že ne doopravdy.

Ellen Ale ano, nenáviděla. Za to, že je starý.

John No, to ano, my všichni –

Ellen Nenáviděla jsem ho.

Ale byla to laskavá nenávist, to, co jsem k němu cítila –
Nenávist ke známé věci –
K domovu, vesnici, zimě.
Je to pryč.
Ale chladný, to on nebyl.

John Problém jenom je, Ellen, že loď připluje až za tři týdny.

Ellen Ano.

John A pokud nějaká loď náhodou nepopluje kolem, není jak odplout.

Ellen Bděla jsem u něj tři dny a tři noci.

John Takže on – jeho tělo... tedy pokud –

Ellen Splnila jsem svou povinnost.
To stačí.

John Opravdu bychom ho měli pochovat.

Ellen Ano.

John Je to tak správné?

Ellen Musíme ho pohřbít.

John Nevadí ti to?

Ellen Musí být pohřben.
Tak je to správné.

John Dobře.

Tedy – ne dobře, ale...
Dobře.

Ellen Kde je Robert?

John Obhlíží nory. Buřňáci na celý den odletěli. Každé ráno zkontrolujeme nory, abychom zjistili, která vejce se vyklubala, a vážíme ptáčata, abychom věděli, kolik jedla.

Ellen Sebe jste nevážili?

Nic jste nejedli – nic jsem vám neuvařila.
Musíte mít hlad.

John Máme svoje zásoby.

Ellen Ale nic teplého.
Zanedbávala jsem vás.

John O tom nechci slyšet ani slovo.

Ellen Přespávali jste v pastýřské chatce.
Zatímco já jsem byla tady, u stolu a ohně.

John Na to opravdu nemyslí.

Ellen Byl starý.

Dnes ho musíme pohřbít.

Než začne zapáchat.

John Vykopali jsme s Robert – na hřbitově – vedle ostatních... no... řekněme: hrob.

Ellen Jaké je počasí?

John Je překrásné ráno.

Teplo.

Dokonce ani vítr nefouká.

Ellen Vyspím se.

Potom ho pohřbíme.

John Ano.

My - já bych - už se oteplilo...

Jen mě napadlo, že ti donesu čaj.

Ellen Ještě nechod'.

Neposadíš se ke mně?

John Posadit se. Jistě.

Dobře dobře.

Ellen Procházela jsem ze snů do bdění.

Nevím, co jsem viděla a co se mi zdálo.

Viděla jsem vás dva s baterkami v polotmě.

Záblesky světla vám osvětlovaly tváře.

A ptáci kroužili kolem vás jako dav ženských na rybím trhu.

To jsem viděla – nebo to byl sen?

John Minulé dvě noci jsme pozorovali jsme lety buřňáků. Dnes v noci budeme fotografovat.

Ellen Ten zvuk, co dělají.

To dunění.

Jako by se měla propadnout střecha.

John Jsou to zvláštní stvoření. Dva dny jsou na moři a to létají naprosto elegantně, ale když se vracejí na zemi, ke svým hnízdům a ptáčatům. Srážejí se a padají na zem – nalétávají jeden do druhého – útočí na sebe. Je to neuvěřitelný pohled.

Ellen A do toho ty a Robert –

Křičíte a smějete se.

John Rušili jsme tě?

Ellen Když vám baterky posvítily do tváře, smáli jste se jako děti.

John Vždycky chtěl vyjet na ostrov a studovat tyhle ptáky. Když jsme se seznámil

v Cambridgi, řekl Robert: tak at' jsme my ti první, co je prostudují. Nikdy by mě nenapadlo, že budeme mít šanci.

Nechtěli jsme být neuctiví ke tvému strýčkovi.

Ellen Takže to nebyl sen – ale vypadalo to tak.

John Nebyl to sen.

Ellen Zdálo se mi o ptákovi.

Racek seděl v krbu.

V řevavém uhlí.

Pozoroval mě.

Černé oči upřené na mě.

Díval se do mě.

John To byl asi sen.

Ellen A zdálo se mi o plavajícím mladíkovi.

John Plavajícím...

Ellen Byl nahý. V moři.

John To mohl být – možná tuleň, cos viděla.

Ellen Připomínal mi Stana Laurela.

John Koho?

Ellen Toho z filmu.

John Ach tak. Já nechodím do kina, bohužel.

To Robert. Já si většinou čtu.

Ellen Pozorovala jsem ho, když ležel na skále ve slunci.

John Já nebyl plavat. Je příliš studené. To byl určitě Robert.

Robert plave. Nezmínil se, že tě viděl.

Ellen Vypadal spíš jako tuleň.

Nebo – se mi to zdálo.

Má Robert dívku?

John No –

Totiž, ne. Ne.

Ellen A má v Londýně nějakou vyhlédnutou?

John Ne. Ale –

Ellen Myslíš, že by si mě mohl všimnout?

Dívky jako já?

Myslíš, že on –

John Všiml si tě – on – říkal mi – hned první den mi říkal –

Ellen Skutečně? Co říkal?

John Řekl že máš – krásné oči.

Ellen To řekl?

John To máš.

Ellen Strýček mě chtěl pro nějakého vesničana – rybáře. Vdaná s třema dětma, bych strkala ty svoje pařáty do kýblů se sítěma celý zbytek života. Ale teď je strýček mrtvý.

Nebo ne?

Takže – vyhlídnu si toho, kdo se mi bude líbit.

John Možná bude nejlepší když necháš – když my – takové vybírání a tak dále – necháme – odložíme aspoň dokud nepřijede člun.

Ellen Ano.

John Tohle musí být pro tebe velmi bolestný čas.

Ellen Zvláštní čas je to.

John Až budeme na pevnině.

Budeš všechno vidět mnohem jasněji.

Ellen Jsi hodný.

John Ale ne.

Ellen Na mně, na cizí, jako dobrý přítel.

John Musíš se vyspat.

Odpočívat.

Ellen Děkuju.

John Tak, lehni si tady, tak.

Ještě tě přikryju přikrývkou.

Tak.

A...

Prohrábnu oheň.

A...

...

Spi sladce.

John prohrábne oheň.

Ellen usnula.

Robert klepe na dveře.

Robert Ty pitomé dveře už se zase vzpříčily.

John Pšt.

Usnula.

Počkej –

Robert otevře dveře.

Robert Za minulou noc byla nakrmená jenom polovina ptáčat.

John Cože?

Robert Jenom polovina – vážil jsem každé – jenom polovina má přírůstek. Stejně jako první noc.

John Opravdu?

Robert Ano. Někdy některé nakrmí, jindy ne – nedá se vypožorovat žádná souvislost. Vrátili se všichni rodiče, ale někteří nepřinesli potravu. Proč?

John Nevím.

Robert Možná to souvisí s absorpcí oleje. Je potřeba určitý čas na jeho strávení, tak možná, že když se krmí příliš často, příliš přiberou a nebudou schopna letu. Je tu ještě jiná možnost.

John Jaká?

Robert Že ptáčata zkoušejí.
Jak daleko mohou zajít?
Jestli silné přežije a slabé zajde
Pak je smrt dobrá věc.
Ušetří se zdroje.

John To mi připadá nepravděpodobné.

Robert Opravdu?

Ale co – je to slibný začátek. Jsem tu jen tři dny a už máme otvíráme neznámou oblast.

John Nemůžu se ubránit pocitu že ten výzkum, ten ostrov – že je to najednou po těch událostech úplně bezvýznamné.

Robert Jsi jenom unavený.

John Já nevím.

Jako bych byl v tranzu.
Trochu ztracený.

Robert Jsme daleko od Londýna.

John A taky od Edinburghu.

Jsme tu tři dny a já mám pocit, že už znám jen ten kousek trávy v moři a všechno ostatní se rozplynulo.

Robert To je přirozená reakce.

Zažili jsme jeden – jeden z nejsilnějších okamžiků, jaké jsou člověku dány k vidění.

Viděli jsme zemřít člověka.

Tvoje reakce je přirozená –

Jako když vybuchl ten petrolej – v tom okamžiku prudce zareaguješ a pak – zuřivost.

John Byla to naše chyba, Roberte.

Robert Fáze myšlení, kdy adrenalin po té, co proudil ve tvém tělesném systému, se náhle ztratí, a přijde propad.

John Mohli jsme něco udělat.

Robert To je ten propad.

Jen se zamysli – co jsme mohli udělat jinak?

John Neměli jsme mu dávat whisky.

Robert Neměl pít.

John Ne.

Robert K tomu ta námaha z celodenní plavby a vynášení nákladu nahoru z pláže na kopce – bylo toho na něj zjevně moc.

John Vypadal na vrcholu sil –

Robert Tak to často bývá –

Jen si to vezmi – právě snědl pořádné jídlo.

Jeho zažívání pracovalo přesčas.

A ještě k tomu pil – což namáhalo jeho srdce.

John No to určitě.

Robert A my jsme ho vyprovokovali. Provokovali jsme jeho autoritu.

Příliš prudce vstal – ten náhlý pohyb musel něco způsobit.

John On klopýtl, ne?

Robert Infarkt už se zřejmě blížil.

Zdalo se, že má bolesti.

John Vypadal – úplně šíleně.

Robert Držel jsem ho.

Vypadal, že spadne.

John Snažil jsem se ho uklidnit.

Robert To já taky – musel jsem ho fyzicky držet – protože se na nás chtěl vrhnout.

John Říkal jsem si: on totiž, i když jsme se s ním hádali a on se dost rozčílil, všimnul jsem si, žeš ve skutečnosti – totiž držel jsi ho, ale ve skutečnosti ne silou –

Robert Proboha, ne – rozhodně ne silou.

John Zdalo se mi, že jakýkoliv mladší muž nad tím mávl rukou –

Robert To přesně.

John Pořád mám pocit že jsme něco mohli udělat.

Robert Opravdu si to myslíš?

Já ne.

Je to zvláštní, vid'?
Hele, Johnny, neznervózňuj se tím.
Byla to moje chyba.
Já jsem ho provokoval.
Čekal jsem, že couvne.
Měl prostě couvnout.
Za to si nadávám.
Byla to moje chyba.

John Ne. Ne, to byla...

Robert Jestli to byla něčí chyba, tak moje.

John Byla to nehoda.

Robert Když to říkáš.

John Byla.

Robert Ale, chápeš, pak to byla šťastná nehoda.

John Šťastná?

Robert Ne pro Kirka – očividně – ale pro ostrov.
Pro ptáky.

John To předpokládám.

Robert Ministerstvo nikdy na tenhle ostrov nesáhne.

Když je Kirk pryč –
Čekají na dopis, který nikdy nepřijde.
Zapomenou na to.
Možná už teď na to zapomněli.
Můžeme si dělat, co chceme, Johne.
Dokončit kompletní výzkum buřňáků.
Budeme úplně první.
A nejen buřňáků, ale celého ostrova.
Panenské, neprozkoumané, nedotčené prostředí.
Jenom pro nás.

John Ale oni budou chtít naši zprávu. Musíme podat hlášení.

Robert Ztratili jsme ho, založili mezi materiály. Uložíme kopii na oddělení ve
sklepním skladu pod B, jako “buřňáci, jejich chování...”
Nikdy to nenajdou.

John Případá mi to... trochu unáhlené...

Robert Kdo nám v tom může zabránit?

John Nikdo, řekl bych.

Robert Nikdo si toho nevšimne. Určitě pár měsíců a mezitím zamoří tím svým
jedem nějaký kus Exmooru.

John A co Ellen?

Robert Co s ní?

John Ona teď vlastní ostrov. Je její. Co když ho chce prodat?

Robert Ellen nebude problém.

John Můžeme jít požádat, ať to nedělá. Přesvědčit ji.

Robert Můžeme si dělat, co chceme.

To je to štěstí.

Když ten starý muž zemřel, jako by se zvedla mlha – došlo mi, že vlastně nikdo neví, že tu jsme.

Můžeme si dělat, co se nám za chce.

Jsme tu sami.

Pro svět mrtví a –

Volní.

Podívej se na něj.

Leží si tam – má podobu živé věci, ale všechno na něm je nehybné a mrtvé.

Jako kámen. A tam spí ona, lehounké záchvěvy jí probíhají po kůži – její oči, prsty, ňadra se zvedají a klesají, přesouvá se tělesná hmotnost.

Je klidná, ale je živá bytost.

John Je překrásná.

Robert Jsi romantik.

John Já jen říkám, že –

Robert On je taky krásný. Jeho je krása nepřítomnosti. Proto je odlehlý ostrov krásnější než pevnina. Věci v dálce jsou vždycky přitažlivější – dívka, kopec.

Když se na něj díváš, divíš život v dálce, jak ustupuje.

Když se díváš na ni, uvědomíš si, že když lidé říkají, že mrtvý vypadá jako kdyby spal – že se buď zblízka nedívali na smrt nebo na spánek.

John Začíná zapáchat.

To jsem si všiml.

Robert Možná bychom ho měli pohřbít.

Než se vzbudí.

John Nemyslíš, že se bude chtít rozloučit?

Robert Je mrtvý.

John To ano, ale – poslední chvíle, kdy ho uvidí.

Robert Rozhodně nebude chtít vidět, jak ho taháme jako pytel brambor.

John To asi ne.

Robert Jáma je vykopaná.

Uložíme ho tam.

Potom ji vzbudíme.
Přikryjeme ho.
Pronesu jako nadřízený pár slov.
A bude to.

John Tak jdeme na to, pomoz mi, vezmi ho za nohy.

Robert Mám ho.

John Tak jo. Zvedáme.

Zvednou ho.

Robert Je pěkně těžkej.

John Ke mně, ke mně....

Robert Pšššt. Probudíš ji.

Otevři dveře.

John Zasekly se.

Robert Pořádně škubni.

John Vypadne mi.

Robert Vydrž, přehod' si ho – já to zkusím.

Koukej, co děláš.

John Už ho dlouho neudržím.

Robert A jdem na to.

Škubne dveřmi.

No tak... no tak... zasekly se –

Dveře povolí.

John Dávej pozor.

John spadne, sbodí Roberta, tělo spadne na zem.

Ellen se probudí.

Robert Auuu.

John Pšššt.

Ellen Co to provádíte?

Robert Ty blboune zatracenej.

Dá Johnovi facku.

John Auuu.

Robert Podívej se, cos provedl.

Ellen se rozesměje.

Pánové se drápou na nohy, aby zachránili situaci.

John Já se opravdu moc omlouvám, Ellen.

Robert Chtěli jsme ho uložit, než se probudíš -

John Prosím - my - já - já se opravdu omlouvám.

Ellen Zase jedna pěkná pohroma, do které jste mě navezli.

Rozesměje se.

John Prosím?

Robert Jasně.

Řekl bych že je to trošku -
Směšné.

John Vůbec to není směšné.

Robert Laurel a Hardy - o tom ona mluví -

*Ellen zapíská znělku.
Znovu se rozesměje.*

John Je to docela morbidní.

Ellen Vraž mu ještě.

Robert Jak si mohl...

Vlepí Johnovi další facku.

John Auuuu.

Ellen se směje.

John To patří k tomu vtipu?

Ellen Vy dva, pánové.

Vy umíte člověka probrat.

Robert Stanley...

Zase vlepí Johnovi facku.

John Auuuuu...

Ellen a Robert se hystericky smějí.

John Já fakt nechápu ten vtip.

Robert Ne.

John Prostě jsme spadli.

Robert Já vím.

Ellen Dej mu další.

Robert vlepí Johnovi další facku.

John Auuuu.

John facku Robertovi vrátí.

Robert Auuuu...

Ellen je bez sebe smíchy.

John Já nechápu, co je na tom tak vtipného.

Celé je to dost nepříjemné.

John se zvedne.

Já nevím jak vy, ale já potřebuju pořádnýho panáka na uklidnění.

Robert Ale nepovídej?

Ellen Na uklidnění?

Oba se znovu zhroutí smíchy.

John Co je na tom tak k smíchu?

Robert (*napodobuje Kirka*)

Tak ty by sis dal panáka na uklidnění.

A co já?

John Proboha Roberte.

To je mrtvola – ne břichomluvecká loutka.

Robert Omlouvám se.

Ellen Je mrtvý.

Jemu je to jedno.

A já...

Já jsem vzhůru.

Tři dny v polospánku.

Už to stačí.

Když ho tu vidím mrtvého.

Poprvé si uvědomuju, že jsem naživu.

Chci se napít.

Nikdy jsem nepila.

Teď budu pít.

John Na to je příliš brzo ráno.

Robert Ne, ona má pravdu.

Proč se nenapít?

Tady - všichni si dáme.

V noci pracujeme, ve dne spíme - můžeme si dělat, co se nám zlíbí.

Nemám pravdu, Ellen?

Nalije jí panáka.

Ellen se zakucká.

Pak se napije víc.

Ellen Máš.

John Dám si jednoho.

Robert Já taky.

Všichni se napijí.

Ellen Šťastná.

Myslíte, že je normální být šťastná, když někdo umře?
Možná jsem netvor.

Robert Proč bys neměla být šťastná?

Ellen Měla bych plakat.

Je to moje krev.

John Mě takhle nikdo neumřel. Já nevím - nemůžu vědět -

Robert Příroda nevyžaduje, abychom plakali pro staré. Ptáci nahoře na útesy odklízejí mrtvá těla bez lítosti. Tvoje pocity jsou naprosto přirozené.

Ellen Probuzená. To je vše. Po zimě jaro.

Robert Tady - v přirozeném prostředí - smrt znamená přesně to, co má. Prostor pro mladé.

Ellen Jako když v kině zhasínají světla.

A začne hudba.

A začne film.

A já jsem teď v něm.

S vámi dvěma.

Robert Laurel a Hardy.

Ellen Laurel a Laurel.

Ty - s vlasy, co ti trčí zpod klobouku.

Černýma očima a -

Johnny - pořád úzkostlivý a ztracený.

Laurel a Laurel, to jste.

John Rád bych věděl, o čem tu vy dva mluvíte.

Ellen Prožila jsem tři noci v polosnu.

Byla jsem tak sama.

Nechci se vrátit do pastýřské boudy.

Je tam zima.

Tohle je teď můj ostrov a vy jste tu mými hosty.

Chci, abyste tu zůstali.

John Já si nejsem jistý... jestli je to nejlepší... co?

Robert To dává smysl, abychom bydleli v jedné místnosti - kvůli teple.

John Ale jsou to ještě týdny, než přijede člun.

Ellen Tak at'.

Jídlo máme.

John Tobě... to nevadí?

Ellen Říkají tomu kaple, ale je to pohanské místo.

To byl jejich kostel, víte, jestli tomu teda tak říkali.

Žil tu jejich kněz.

Byli to odpadlíci, ti poslední lidé tady, strýček by mi o nich nikdy neřekl, ale mluvilo se o nich ve vesnici. Hříšníci. Čas od času se vypravili na pevninu, aby si odvezli dívku na provdání, a lidé jim vždycky dali nějakou padlou dívku – co neměla vážnost – nikdy takovou, jako já – protože takové hříšnice už byly zatraceny a jediné se hodily za nevěsty pro bezvěrce. Vyprávěli to jako varování, ale já jsem snila o tom, že si pro mě přijede člun. Co by ne, že?

John No, já nevím, já...

Robert Jistě.

Ellen Víte jak vznikl tenhle ostrov – ale doopravdy?

John Sopky.

V Atlantiku je zlomová linie.

Ellen Jak doopravdy!

Na počátku času žila obryně ta nosila kameny z Irska do Skotska, kde stavěla dům pro sebe a svou dceru. Takže každé ráno, jak slunce vyšlo, naplnila svůj koš, vyhrnula si sukně a sešla z pláže do moře - které pro ni nebylo víc než potůček. Ale čas od času, když přenášela svůj náklad, uklouzla na mořském dně a kameny rozsypala - a z kamenů co napadaly do moře se staly ostrovy a tak se stalo, že máme Lewis a Harris a Skye a Mull a Rum a Muck a Eigh a taky s jí z koše vysypávaly oblázky a proto máme vzdálená sousostroví – Flannachy and Monachy a ostrovy daleko za vzdálenými, černé ostrovy a ovčí ostrovy a kozí ostrovy a všechny ty malé pusté ostrůvky, co jsou rozházené v moři. A jednoho dne měla obryně hlad a uviděla daleko předaleko ptáka, kterého chtěla sníst, a tak sáhla do svého koše a vzala kámen a hodila ho vší silou po tom ptákoví. Ale minula a kámen letěl dál a dál nějakých čtyřicet mil, než dopadl do chladného moře a usadil se na mořském dně a byl na míli široký a půl míle dlouhý a to jen tento ostrov, ten nejvzdálenější z odlehlých ostrovů, ten, který nese kapli pro odpadlého pastora, který byl i se svou ženou vyhnán z pevniny a který se sem přišel skrýt, a žili tu se svým lidem, a žili tu po tři sta let, než je vyhnal hladomor seslaný Bohem a oni se znovu vrátili na pevninu a byli spaseni. A ostrov sloužil jen ovcím a pastýřům a domy se začaly rozpadat.

Tohle je skutečná historie ostrova.

Ted' je to můj ostrov.

John A co s ním budeš dělat... až se vrátíme?

Ellen Ještě nevím.

K ničemu není.

Možná si tu postavím dům a budu svými pařáty chytat ptáky a pěstovat si kapustu na jídlo.

Možná ho prodám a postavím kino.

Robert Můžeš dělat přesně to, co se ti zlíbí.

Ellen Napijme se.

A teď ho pohřbíme.

Ale napřed - musíme odsloužit mši.

Robert Ano. Pohřeb. Musí mít rozloučení.

Ellen Pár slov.

John Robert chtěl něco pronést...

Ellen Musí to být chvalořeč.

Já ji pronesu.

Posaďte se – shromáždění musí sedět.

Oba mladíci si sednou.

Ellen Musíte být jako kameny.

Nehybně a vážně rozjímat o Bohu.

Tak je to správně.

Takže.

Shromáždili jsme se tu, abychom vzdali úctu Ianu Kirkovi.

Muži z ostrova.

Byl to člověk – jen na něj pohlédněte – leží tu mrtvý – teď je nahoře na nebesích.

Byl to člověk –

Který věděl o zlu skrytém v ženě.

Který celý svůj život bojoval proti lakování nehtů.

Který zavíral náš dům před kinem.

Který viděl Stornoway jako to, co bylo - dům hříchu.

Který byl nejšťastnější mezi svými rybami -

Nebo na pohřbu starého přítele.

Který znal cenu peněz.

Ovesné mouky.

Temnoty.

Práce.

A teď je pryč.

Robert Amen.

John Nevím, jestli je tohle vhodné.

Ellen Amen.

A píseň. Teď píseň.

John Obávám se, že znám jenom anglikánské písně.

Ellen Tohle je pohanské místo.
Zazpíváme pohanskou píseň.
Po mě.

" In the Blue Ridge Mountains of Virginia,
On the Trail of the Lonesome Pine,
In the pale moonshine, our hearts entwined,
Where she carved her name and I carved mine,
O June. Like the mountains I'm blue,
Like the pine, I am lonesome for you."²

*John a Robert se přidají.
Případně znovu - bujaře.
Dozpívají.*

Ellen Nyní ho uložte do země a přikryjte hlínou.
Odtud odešel.

5.

Fluorescenční blesk.

Brzy ráno, ke konci nočního létání.

Venku je tma.

Hustý déšť a vítr.

Ellen vstoupí do kaple.

Prohlíží si věci mladíků.

Robert a John venku - provádějí noční fotografování ptáků přilétajících ke hnízdům.

Robert Máš ho?

John Nevím. Vůbec nic nevidím.

Robert To já taky ne. Kolik ještě zbývá?

John Už jenom dva - auujjjj! Ten hajzl pitomej!

Robert Co?

John Ten zatracenej terej mě klovnul do nohy.

Robert No tak.

Uvnitř kaple. Ellen sedí u dohasínajícího ohně, při světle lampy. Má otevřený Robertův

² Refrén z písně [The Trail of the Lonesome Pine](#), The song was popularized in the 1930s by the comedy duo [Laurel and Hardy](#), who sang it in their film, [Way Out West](#) (1937, česky Na divokém západě). Their recording was released (posthumously) as a hit record in 1975, achieving chart success in the United Kingdom. (www.wikipedia.org)

*zápisník a čte si v něm.
Z krabice na svíčky pípání ptáčete.*

Ellen "Čtvrtý den. Úplněk. Od půlnoci do tří hodin ráno se 32 ptáků vrátilo do nor. Patnáct nor nebylo navštíveno. Viz mapa. Stejně jako těchto patnáct mláďat, i další tři ptáčata v navštívených hnízdech nebyla nakrmena, 6, 14 a 19. Dvě vejce se ještě nevyklubala, 21 a 44, 44 je nevyklubané už druhý den. Dva dospělci padli za oběť útoku racků."

Druhý záblesk blesku.

John Vůbec necítím prsty.
Jsem plně znecitlivělý.

Robert Máš ji?

John Dokonale.

Robert Poslední. Zídka u pole.
No tak, jdem.
Už to bude.

John Jsem k sakru promočený až na kost.
Moje vlastní kosti jsou mokré.
Brzo umřu.

Robert Teď nemůžeš umřít.
Nemáš moje svolení.

Ellen "Hnízdo číslo jedna: ptáče zůstává bez krmení od prvního dne."
To myslí tebe.
Číslo jedna jsi ty.
Protože tě našel jako první.

Ellen přejde ke krabici.

Ubohé ptáčátko.
Všechny matky se vrátily kromě tvé.
Do se o tebe postará?
Kdo tě zahřeje?
Jsi tak studené, tak tiché.
Ptáčátko ubohé.

Fotografický blesk.

Robert Nádhera.
Viděl's to?

John Viděl.

Robert Dokonalé.

Ellen Je to zlý člověk.
Že je to moc zlý člověk?

Je moc moc zlý.

Ellen sebe z podlahy malý kámen.

Vloží ho do krbu.

U lampy najde kus naolejované látky.

Vytáhne kámen z ohně a zabalí ho do látky.

Zabaleny kámen vloží do krabice.

To tě na chvílku ohřeje.

Krátká chvíle.

Mládenci před kaplí, hihňají se, trochu hystericky.

John *(napodobuje Kirka)*

“Budu chtít za ty dveře náhradu.”

“Kdybyste sem vy, mládenci, nebyli přišli.”

Robert “Provádět svoje studium koziček.”

John “Rušit mi moje ovečky.”

Robert “Provozovat bezbožné věci.”

John “Ty dveře by sloužily svému účelu.”

Mladíci vstoupí, uvidí Ellen.

Ellen Oheň vyhasíná.

Dojdu pro další rašelinu.

Dá si přes hlavu šátek a zmizí do tmy a deště.

Oba se posadí. Utahaní. Beze slova.

John se přebrabuje ve svém batohu.

Vytáhne balíček sušenek.

Sní jednu.

Balíček hodí Robertovi.

Robert ho chytí.

Jí sušenku.

John si zruje boty.

Sundá si ponožky.

Vykroutí z nich vodu na podlahu.

Robert Víš, žes mi přivolal vzpomínku, John, víš o tom?

John Cože?

Robert Tvrdí se přece, že vůně je klíč od brány do vzpomínek. Copak se starý dobrý Proust neocitl opět v náručí své matky jen díky vůni sušenky?

John At' visím, jestli jsem to někdy slyšel.

Robert No jasně, stalo se mu to a já musím přiznat... že když jsem ucítil aroma tvých ponožek, Johnny, které se rozlévá po kapli jako ... jako nějaké pohanské

kadidlo... ta opojná směsice vydáveného rybího oleje a propocené vlny... já jsem se přenesl...no opravdu.

John Skutečně, kamaráde?

Robert Skutečně.

John A kampak ses přenesl?

Robert Někam mezi stehna Lindy Jamesonové.

Ale to jistě není místo, se kterým bys byl blíže obeznámen.

Nebo ano?

John Přenesl ses, fakt?

Řekl sis o to.

John sebere ponožku a přimáčkne ji Robertovi na obličej.

Robert Pust' mě. Pust' mě.

John Napřed se omluv.

Robert Nikdy.

John Víš, že mě nepřepereš.

Robert Vzdávám se.

Omlouvám se.

Milost.

John ho pustí.

Robert Dokázali jsme to.

Všechny nory jsou vyfotografované.

Máme létání, boje, krmení, všechno.

John Jsme první.

Robert Máme mílový náskok.

John Jestli se neusušíme, umřem z toho.

Posadí se zpátky.

Přičichne k vlastní ponožce.

Robert se rozesměje. John taky.

John si začne svlékat mokré oblečení a všet ho ze stolu, svlékne se až do trenek.

John Umírám hladu.

Robert se také svlékne a pověsí si oblečení.

Hodí přes sebe deku.

Z kapsy u kalhot vytáhne zablácený deník, posadí se a začne si dělat poznámky.

Robert Kolik je hodin?

John Nevím.

Řekl bych, že bude svítat.

Ani nevím, který je den.

Robert Většina ptáčat už se vyklubala. Jen pár týdnů a budou létat. A vydají se na jih.

John Ani se jim nevidím.

Jestli tu takhle vypadá léto.

Nepochopím, jak tu lidé můžou přežít zimu.

Robert Přizpůsobíš se. To je všechno. Zůstaneš v podzemí.

John popojde ke krabici od svíček.

John Tohle jediné ještě pořád matka nenavštívila.

Staré dobré číslo jedna.

Ještě je naživu.

Robert Všiml jsem si.

Nechápu to.

Čtyři dni bez tepla.

Mělo by být mrtvé.

John Proč se nevrací?

Robert To nevím.

John Možná umřela na moři.

Vytáhne si cigaretu.

Ubožátko.

Podíváš se na moře a je ho taková spousta.

A je tak strašně prázdné.

Robert Pořád je naživu.

John Máš oheň?

Robert mu hodí zapalovač.

John si zapálí.

Robert Měli bychom je sledovat.

John Cože?

Robert Žijí na moři. Tady z nich vidíme hodně málo.

John No to samozřejmě.

Robert Přemýšlel jsem o tom. Za chvíli budou všichni létat. Co kdybychom je okroužkovali než odletí, každého dospělého i ptáčata...?

Co kdybychom sledovali jejich migraci? Až dolů na Azorské ostrovy?

John To by... – to by bylo – už to někdy někdo udělal?

Robert Ne.

John Sledovat celou kolonii.

Robert Pozorovat způsoby výběru partnera. Míru úmrtnosti. Zjistil vzdálenosti, které urazí na moři. Následovat je na jih a pak zase zpátky – příští léto.
A tohle je jenom jedna kolonie.
Další jsou v Grónsku, Newfoundlandu... i v Pacifiku.
Představ si to. Představ si, že bychom jim skutečně porozuměli, Johne.

John Do Grónska nás ministerstvo nepošle.

Robert Nepotřebujeme ministerstvo. Zvládneme to sami.

John To sotva.

Robert Proč ne?

John Chlap se musí uživit.
Z ptáků moc peněz nekouká.

Robert Do háje s penězma.
Peníze nikdy nejsou problém.
Stejně nepotřebujeme moc.
Něco k jídlu, vybavení máme.
Když je není za co utrácet...

John A když bude válka?

Robert Nebude.

John Myslíš?

Robert Hele, seru jim na tu jejich válku.

John Uklidni se.

Robert Jen je nech. Nechej je at' se rozsápou na kusy. Dobře jim tak.
Čím víc jich umře, tím líp.
My to přežijeme. Každý, kdo má aspoň půlku mozku v hlavě, se z války vyhrabe. Jenom tupouni, ten dobytek, co to berou jako sport a promenádujou se před puškama.
Vždyť jim se to líbí. Tak je necháme. My budeme daleko.

John Uvažoval jsem, že se přihlásím k letectvu.

Robert Proč bys pro Boha živýho chtěl udělat takovou blbost, Johnny?

John Nevím.
Asi se mi líbilo být letcem.

Robert Tak sleduj ptáky.
Chceš se sem přece vrátit?
Chceš, ne?
Chceš se vrátit pro Ellen.

John To jistě.

Robert Nevím, proč pořád váháš.

John Ne? To si umím představit.

Robert Vždycky se stáhneš.

John Nevím, o čem to vůbec mluvíš.

Robert Tvoje ruka, Johnny, klouže vzduchem... vždyť je to evidentní. Jen pár centimetrů od její kůže, když stojí u tebe. A pak se stáhneš.

John To ne.

Robert To tě musí ničit.

Jedno ráno za druhým – a ona je pořád nedotčená.

John Nech toho, Roberte.

Robert Čeho?

John Víš naprosto přesně, o čem mluvím.

Robert Unavíš se.

Klouzat vzduchem je únavné.

Jednou ti dojdou síly.

Tvoje ruka se pohne.

A padneš.

Je to naprosto přirozené.

John Jak to děláš, Roberte?

Že vždycky – že ty... vždycky dostaneš, co chceš.

Robert Opravdu?

John Vypadá to tak.

Pro nás – obyčejné smrtelníky.

Robert Jak bys vůbec mohl tušit, co já chci? Ty ani nevíš, co chceš sám, Johnne.

John Chci si vzpomenout, jaké to je, když je člověku teplo. Chci jít spát.

Vstane. Vybrabe ze svého batohu nátělník a trenýrky. Sundá si trenýrky a oblekne si suché oblečení.

John Možná jsme daleko.

Ale přijede člun.

Na konci léta.

Ellen se vrací.

Zůstane stát v otevřených dveřích.

Vidí Jobna, jak se převléká.

Robert Jak můžou létat?

Viděl's je v té bouři.

Jak to jenom dělají?

John Jsou to ptáci. Ptáci létají. To je celé.

Robert V jednu chvíli, v té tmě, když jsme šli přes bažinu na vrcholu útesu, všude byla mlha a déšť bičoval moře a mě napadlo... celý svět je voda... svět je voda... Měl jsem mokré oblečení. Mokrou kůži. Devět desetin našeho těla je vytvořeno z vody. Naší podstatou je voda. Jen pomysli... tak málo na nás je pevné, že bychom mohli být uděláni i z mlhy. Mlha, co se drží na holých kostech.

Před kaplí volání buřňáka.

Ellen stále čeká.

John Už by to mělo být suché.

Ellen vstupí.

Ellen Před takovýhle ohněm vám to neuschne nikdy.

Oheň skoro vyhasnul.

Přinesla jsem rašelinu.

John Ellen.

Ellen Nechali byste ho vyhasnout.

John To je suché dost. Doschne to na nás. Když bude oheň.

John se oblékne.

Ellen přiloží na oheň.

Ellen Venku poletuje pták.

Ostatní už jsou v hnízdech, ale tenhle pořád krouží nad kaplí.

Křičí, že by se mohla rozskočit.

Robert To světlo! To je to světlo!

Ty pitomče!

To je jeho matka.

John Čí matka?

Robert Číslo jedna.

Ellen Pořád volá a křičí.

Robert Nevlétne sem kvůli tomu světlu.

John Vlétnout – sem?

Robert Proč přistávají vždycky v noci?

John Aby se vyhnuli napadení.

Robert Aby se vyhnuli terejům, kteří je strhnou z oblohy raz dva.

Čekají až bude tma, aby se vrátili do hnízd.

Tma – tma – neznají rozdíl mezi sluncem a lampou.

Potřebuje jenom tmu.

Není divu, že na pět dní opustila ptáče.

Čekala až bude tma a pořád nic.

Zhasni tu lampu.

Ellen sfoukne lampu.

Kaple je temná až na zář dohasínajících ublíků v krbu.

Robert se choulí před ohněm, přikrývku přes ramena.

Robert Podej foták.

John Nic nevidím.

Robert Tiše.

Přiletí, když budeme tiše.

Všichni ztichnou.

John po tmě hledá kameru.

Narazí do stolu.

John Auuuuuu.

Robert Zmlkni.

John Pardon.

Mám to.

Málem jsem si přerazil holeň.

Robert Zmlkni debile zatracenej.

Stoupni si k té krabici na svíčky.

John Neříkej mi debile zatracenej.

Ellen se zabiňá.

Robert Slyším ji.

Už letí.

Pozor.

Tma.

Zvuk ptačích křídel, když pták vlétá do kaple.

Pták rychle slétne ke hnízdu.

Matka volá.

Ptáče volá.

Fotografický blesk.

Ve světle blesku – Robert, schoulený před krbem, přikrývku přes ramena – jako pták.

Ellen se na něj dívá.

Tma.

6.

Noc.

Špatné počasí.

Pořádná bouře.

Ellen a John v kapli.

John vyvolává negativy z nočního fotografování. Má malou vývojnici, tři láhve různých chemikálií, které má postavené v hrnci s vodou, a v druhém hrnci hotové negativy oplachuje. Natáhl si i šňůru, na které negativy suší..

Ellen Ještě pořád je venku.

Stmívá se.

Ten déšť je hustý.

John Neměl by být dnes v noci venku.

Ale trval na tom.

Chce vidět, jak létají v bouři.

John připraví další sadu negativů. Vloží vývojnici a hrnce do černého pytle, aby zajistil tmu..

Chce to chvíli a za okamžik se objeví obrázek.

Ellen Abrakadabra.

John Prosím?

Ellen Jaké tam máš uvnitř kouzlo?

John To není kouzlo.

Ellen Mě to tak připadá.

Obrázky se vynořují z vody.

Ellen prohlíží vyvolaný negativ.

Během následující scény John několikrát provede celý postup vyvolání negativu. Nalije tekutinu do vývojnice, protřeje ji, vylije obsah zpět do láhve a opakuje vše třikrát, pokaždé s jinou chemikálií.

John Je to chemický proces. Světlo reaguje s filmem, aby vzniklo stříbro. Stříbro reaguje s chemikáliemi, aby vznikl obrázek. A když je obraz ustálený, vymácháš ho, a máš negativ.

Ellen Světlo a voda. Kouzlo.

John Měli bychom je rozvěsit, aby uschly.

John prohlíží vyvolaný negativ.

John Mládě buřňáka.

Týden staré.

Tohle se vyklubalo druhou noc.

Ellen To je Robertova fotografie.

John To je mládě buřňáka.

Ellen Je to Robert.

John Drží mládě.

Lidská postava pomáhá představit velikost.

Ellen To ptáče mu pěkně padne do dlaně.

Ellen Ty jeho oči.

Podívej se na ně.

Vidíš to?

Co dělá se svýma očima.

Když se na někoho zadívá.

Kdy jste potkali?

John Na univerzitě. Oba jsme se zajímali o přírodu. On – potkal jsem ho – nevzpomínám si, kdy přesně. Tak nějak jsme se srazili.

Ellen Vybral si tě.

John Většinou je to s ním, obecně řečeno – za trest.

V jakékoliv společnosti je nebezpečný.

Je bez problémů schopný někoho urazit, odejít od stolu v půlce večere nebo hovořit o sexuálních zvycích primátů před místností plnou vážených vdov.

Ellen Pořád se rozhlíží kolem sebe.

John Co se dá říct na jeho obhajobu je, že má zvláštní dar pro pozorování přírody.

Větší než kdokoliv, koho znám. Takže pokud se dají tyhle věci předpovědět, očekávám, že by mohl být v téhle oblasti velmi úspěšný a –

Ellen Velmi úspěšný.

John Tak jsem se ho chytl za šos, když už jsem měl tu možnost, takže musím snášet všechnu tu jeho zatracenou nezodpovědnost.

S prominutím.

Neměl by tam být.

Ty blesky.

Asi bych pro něj měl dojít.

Ellen Pozoruje mě.

John Já vím. Já vím.

Mě to dělá taky.

Ellen Jako bych za to stála.

John Naučíš se to ignorovat.

Ellen Já vím, co chce.

John Nic nechce.

Ellen Ale ano.

Už pět dnů mě sleduje.

Dnes ráno jsem se vzbudila.

Otevřela jsem oči.

A on seděl u dohasínajícího ohně.

Ty jeho oči na mě – jako ruce.

Dotýkají se.

John Jestli je ti to nepříjemné – protože já můžu – můžu s ním promluvit, jestli chceš.

Ellen Není mi to nepříjemné.

John Aha.

Dobře,... já... chápu.

Když –

Měl bych pro něj dojít.

Ty blesky.

Je to opravdu hodně –

Ellen Vstala jsem, díval se, jak vstávám, ráno bylo teplé.

Šla jsem se vykoupat.

Do potoka.

Když jsem vzhlédla do kopce k vesnici.

A on se pořád díval.

John Když ses koupala?

Pro Boha živého.

Ellen Byla jsem zvědavá, jestli sejde ke mně, ale zůstal, kde byl.

Řekla bych, že se mě bojí.

John Podívej, Ellen – jestli k Robertovi něco cítíš, a já se nechci snažit předstírat,

že o tobě nemluvil –

Že je to vzájemné.

Ale jenom ve smyslu –

Jako by kterýkoliv chlap.

Ellen Kterýkoliv?

S takovými pařáty?

John Já – tvoje ruce jsou –

Nepřišlo mi to – neřekl bych, že jsou –

Chtěl jsem jenom říct, že kterýkoliv chlap – když je v podstatě sám s ženou

tvých – prostě cítí –

Ellen A co ty?

John No já – jistě – ale jenom do té míry – v jaké je to ...

Ellen Do jaké míry?

John Je přirozené, že cítím...

Ellen Přirozené.

Ale nenazveš to jménem.

John Chtěl jsem říct, že Robert – on je...

Je...

Chce tě jako –
Je to čistě...
Jenom...
Není to čistý cit.
Takže si myslím, že bys měla být opatrná.

John vytáhne z vývojnice další sadu negativů a oplachuje je.

Ellen Abrakadabra.

John On není chlap, co by se oženil.
Nebo pokud ano, nevěřím, že s ním bude žena šťastná.

Ellen Jsi jako strýček.
Provdat mě.
Neřekla jsem nic o svatbě.
*Ellen si prohlíží nové obrázky.
Zasměje se.*

John Nevím, co se na tom vtipného.
To vůbec není vtipný, do prdele. S prominutím.

Ellen Tahle fotka – to není pták.

John Cože?

Ellen Tady – to, co sedí v té vodě – to není pták na té fotce.

John Ne – to je – Robert musel – proboha.

Ellen To je moje fotka.

John Vůbec nemám tušení – to je – skandál...

Ellen To jsem já.
Ještě nikdy jsem se neviděla na fotce.

John Na to přece nemá vůbec právo.
Ani v nejmenším.

Ellen V potoce. To ráno.
Moje tělo.

John Koupala ses.

...
A on –
Já –
Já to hodím do ohně.
Neboj. Ani jsem se na to nepodíval. Já – nikdo to neuvidí.

Ellen To jsem tak hrozně ošklivá, že to radši spálíš, aniž by ses na to podíval?

...
Dej mi to.

Pověš tu fotku.
Nech ji usušit.

John Ty si ji chceš nechat?

Ellen Nikdy jsem se neviděla.
Jen se podívej.

John Vypadáš...

Což ovšem nic nemění nic na tom, že je to opovážlivost tě takhle vyfotit – ale vypadáš –
Překrásně.
Jestli ti nevadí, že to takhle říkám.

Ellen Nevadí.

John Promluví si s ním.

Dojdu si pro něj – stejně by neměl být venku v té bouři.

Ellen Nechod'.

Nech ho být.
Podívej se na tu fotku, co mi udělal.
Tak takhle mě vidí.

John Ne.

Ellen Ano.

John Ale to je jen – varuju tě – jen instinkt. Instinkt. Chtíč. Zvířecí –

Ellen Přirozenost.

John To nemůžeš.

Ellen Můžu.

Tohle je můj ostrov.
Nikdo tu není – jen Robert, já a ty.

John Jenom proto, že jsme poněkud izolovaní –

Jsou jisté meze slušnosti a on už zašel příliš daleko.

Ellen Já jsem tě rozzlobila.

John To on mě zlobí.

Ellen Překročila jsem meze slušnosti.

John Ne – ale...

Ellen A udělám to zas.

John Tak si ho měj.
Měj si ho.

Ellen Co se rozčiluješ?

John Jdu pro něj.

Jdu ven.

Zkusí otevřít dveře.

Ty drží.

Podělaný dveře.

Škubne pořádně. Otevře je.

Děšť.

Vyjde ven.

ROBERTE.

ROBERTE.

Jeho hlas se ztrácí ve větru.

Ellen Neuslyší tě.

John ROBERTE.

Ellen Nikdo tam není.

John se vrátí.

John At' je, kde je, všude tohle provádí.

V Cambridgi. Na ministerstvu. V Londýně.

Pozoruje a pak zvítězí.

A já se vleču za ním.

Měj si ho.

Spi si s ním.

Jen se vznášejte a já se vám ztratím z očí.

Snažím se – zkouším tu – být slušný.

Ale ty pořád – a on taky –

A já – a já – a já –

...

Já to nedokážu.

Ellen Co nedokážeš?

John To – to – to přece víš.

Ellen Co?

John Plížím se za tebou.

Jako psisko u tvých nohou.

Ellen Co to nedokážeš udělat?

John To nejde.

Chtěl bych –

Promiň.

Ellen Ty's mě chtěl uhodit?

John Proboha to ne.

Ellen Udělal's pohyb – jako bys mě chtěl uhodit.

John Já tě nechci uhodit.

Ellen Tak co teda?

John Odcházím do chaty.

Dnes budu spát tam.

Bude to tak lepší.

Nemyslíš?

Ellen Proč?

John Jdi si s Robertem. Vyspi se s ním, když musíš.

Jen nechtěj, abych byl u toho.

Ellen Jsme na ostrově.

Mezi ptáky, a skalami a vodou.

Tohle není Londýn.

Mluvíš o mně, jako bych byla postava z šestákového románu.

Já jsem tělo.

Podívej se na mě.

Já tě mám ráda, Johne.

John Ráda?

Ellen Cítím k tobě jistou náklonnost.

John Chápu.

Ellen Chci tě.

John A co Robert?

Ellen Tys nikdy chtěl dvě různé ženy?

...

To je za hranicemi slušnosti.

John To je –

Ty chceš mě?

Ellen Ano.

John A jeho?

Ellen Ano.

John To je příšerné.

Ellen Tak to jsem potom příšera.

John To on. On je strašný. To on tohle všechno začal...

Ty mě chceš?

Ellen Jak jsem řekla.

Je to tak příšerné?

John Vlastně... ne.

Ellen Odejdu do chaty.

Budu spát tam.

Nikdy jsem to neměla vyslovit.

John Určitě si mezi námi vybereš.

Ellen Ale já nechci.

John To jako – ty bys – co teda navrhuješ?

Ellen Chci, aby ses mě dotkl.

Tady je má ruka.

Vezmi ji.

John On se vrátí.

Ellen Tiše.

Odklid' ze stolu tu vodu.

Podej deku.

Rozlož ji na stůl.

A teď pojd' k ohni.

Stoupni si k teplu, sem přede mě.

Dívej se.

Svlékne se.

Její oblečení spadne na podlahu.

Rozesměje se.

John Co je tu k smíchu.

Ellen Vypadáš vyděšeně.

John To taky jsem.

Ellen Svlékni se.

Dones mě na stůl.

Lehne si na tu deku.

Je mi zima.

Zahřej mě.

Přejdou ke stolu.

Ellen uvede Johna na stůl.

Sklání se nad ním.

John Poslyš – ještě než – měl bych ti říct –

Ellen Zmlkni.

John Měla bys to vědět.

Než se –

Že já – miluju – moje úmysly –

Ellen Jen ptáci a skály a voda a my.

Jsme na ostrově.

K čemu tady úmysly.

John Dobře.

Ellen Dobře.

Chvilé dotýkání.

Líbání.

Pak náhle.

Kopnutí do dveří.

John Proboha, on se vrátil.

Ellen Zůstaň tak.

At' jde dál.

Robert kopnutím otevře dveře.

Vítr a déšť.

Robert Pořád létají, Johnny. Pozoroval jsem je. V bouři. Pořád létají – vznášejí se na větru jako papíroví draci – pořád jsou ve vzduchu – jako by byli jeho součástí.

John Roberte, já – to je – já –

Robert pochopí situaci.

Zavře dveře.

Ellen To je v pořádku.

At' si sedne k ohni.

John Já vím, že je trochu nezvyklé.

Ellen Podívej na něj.

John Roberte, já ti to vysvětlím...

Ellen Tíše.

At' je tu tma.

At' mlčí.

At' vidím, jak se na nás dívá.

John Roberte, já – prostě, je to všechno ...divné.

Kdybys aspoň něco řekl...

Ellen a já – my – ona –

Ellen Polož mi ruku na ňadro.

Nechej ji tam.

Vnímej můj dech.

John Tvůj dech –

Ellen Pomalu.

John Já nemůžu, já –

Ellen Jestli se tu hodláš rozčilovat, tak přestaň.

John Ne. Já jen...

Ellen Jdi si do chaty.

Spi si tam.

Jestli mi chceš vrátit počestnost.

Jdi.

Seber se a jdi ode mě.

John Ne, já chci – já chci –

Ellen Tak zůstaň.

John Já jen – že je to trochu znervózňující – když se někdo dívá.

Když chlap poprvé...

Ellen se zahanbí.

Ellen Podívej se na něj.

Je jako racek.

Jak tam dřepí.

Dívá se.

Úder blesku, blesk.

John Jednou do nás ten blesk uhodí.

Ellen Jsme chyceni v jeho pohledu, chlapče.

V ptačím pohledu.

V pohledu racka Roberta.

Vtahuje nás do svých očí.

Do pokladnice své raccí mysli.

Sama se dívám.

Vidím sebe a tebe.

Vezmu tě tam sebou.

Podívej na svou bílou tulení kůži.

Jsme jako filmové hvězdy, chlapče.

Filmové hvězdy v těch jeho raccích očích.

Šššštt.

Tma.

Světlo bliká.

Všechny věci se ztrácejí.

Padají do tmy.

Na tomto bezbožném místě.

V pohledu toho racka.

Chvíle.

Jejich těla splynou.

John Roberte.

Robert Vnímej to, Johnny. Zapamatuj si to.

Zapamatuj si překvapení jejího těla.

Zapamatuj si zcela přesně žár jejího dechu.

Její žár.

To je život, pamatuj, Johnny.

Život.

Život obsahuje žár, který objevíš, jenom když se dotkneš.

Když se přestaneš vznášet.

Když padáš.

Robert možná pláče.

John Tak to nejde, Roberte.

Nemůže to tak být.

Ty to víš.

Člun přípluje.

Skončí to.

Robert Opravdu?

John od sebe odstrčí Ellen.

Vstane se stole a zahalí se.

Ellen Pošleme člun pryč.

Zůstaneme.

Já se nevrátím.

Robert Pozoroval jsem buňňáky, Johnny.

Pozoroval jsem je v bouři.

A něco jsem viděl.

Nechávají se strhnout.

Nesou se na proudech vzduchu a vody. Vrhají se do bouře a nechávají se jí strhnout.

Kam asi míří, Johnny?

Přistávají na ostrově, ale nežijí na něm.

Je to záchytný bod, ale ne domov.

Žijí neobtěženi pevninou, připoutání jen k horizontu.

Představ si to.

Žít bez času.

Protože čas, Johnny, čas náleží pevnině.

Nikoliv moři a vzduchu.

Představ si, že vstoupíš do jejich světa.

Jen si to představ.

Nic nekončí ani nezačíná.

Bez hranic.

Představ si, že odrazíš od pevniny.

John Tak to nejde.

*Chvilé napětí mezi oběma mladíky.
Pak Robert zcela klidně odejde do bouře.*

Ellen Přiveď ho zpět.

John Nech ho být.

Ellen On plakal.

Ellen jde ke dveřím.

John Byl jen mokrý z té bouřky, dešť'ové kapky, nic jiného.

*Svítání.
Moře se tříští o skály.
Vitr.
Pták vzlétá.
Pták letí.*

7.

*O několik týdnů později.
Ellen a John v kapli.
Ellen se dívá do krabice od svíček.
Kapitán vstoupí.*

Kapitán Zatracené dveře.

Chcete říct, mladíku, že jste na ostrově celý měsíc a nedostali jste se k tomu, aby jste opravili ty dveře?

John Omlouvám se, pane.

Kapitán Není proč.

To je vaše starost.

John Zdá se, že kameny se hnuly.

Kapitán To bych teda řekl.

Ellen Vzala jsem si své věci z chaty, pane.

Mám si je vzít ke člunu?

Kapitán Nechte je tady.

Pošlu pro ně někoho z chlapců.

Nemůžeme přece nechat dámu tahat věci, že?

John To ne, pane.

Ellen Vyrostl, Johne.

Naše číslo Jedna.

Už je dospělý.

John To je jeden z ptáků, pane.

Ellen ho svým způsobem adoptovala.

Kapitán Mazlíček?

Ellen Už brzo bude létat.

John Migrují.

Kapitán Fascinující.

No, jestli máte všechno sbaleno.

John Připraveni jako vždy.

Kapitán Tak běžte dolů ke člunu.

Pokud možno co nejrychleji, jestli vám to nevadí.

Chci vyplout co nejdříve.

Ellen Jistě, kapitáne.

Jen ještě okamžik – rozloučím se.

Se strýčkem.

Kapitán Ach.. ano... to jistě. Jen běžte.

Ellen Děkuji vám.

Ellen odejde.

Kapitán Ubohé děvče.

John Zvládla to obdivuhodně, pane.

Skutečně obdivuhodně.

Kapitán Jsou jako ze železa.

Ty zdejší ženy.

Neústupné.

Mám takovou teorii – že je to kapustou.

Nebo těmi papuchalky.

Rozumím vám dobře, že jste tu jedli papuchalky.

John Jedli, pane.

Kapitán Moc nevoní, co?

John Jako kuře vařené v kolomazi.

Kapitán Na palubě je pořádné jídlo. Kuchař vám k večeři nachystá roastbeefy.

Zasloužíte si to.

Ale i tak, zdá, že jste se tu pěkně zabydleli.

Říkal jste “kaple”.

John Ovčáci tomu tak říkají.

Kapitán Ubohá kaple.

Byl tu bezpochyby ubohý kněz.

Všechny dokumenty jste sbalil?

John Ano, pane.

Všechny záznamy pozorování.

Fotografie.

Všechny jsou tam.

Kapitán Hoši z ministerstva se na to jen třesou.

Zda-li je ostrov použitelný.

Musím říct, že mě se zdá ideální.

John Myslím, že bude použitelný, pane.

Nedotčený. Drahokam.

Kapitán Ještě něco.

Než vyplujeme.

O tom druhém mládenci.

John Robertovi, pane.

Kapitán Ano, o Robertovi.

John Spadl, pane.

Kapitán To jste říkal.

Na vrcholku útesu stojí Ellen, dívá se na moře.

Ellen Když bylo po všem.

Zvedl se a vyšel do bouře a já šla za ním, protože mi připadalo, že pláče.

John Nikdy jsem ho tam neměl pustit.

Ellen Kráčel vstříc svítání.

John Měl ve zvyku chodit plavat.

Ráno.

Šel si zaplavat.

Ellen Vyšel na vrcholek útesu.

John Nenapadlo mě, že to udělá.

Ne tehdy.

Ne za bouře.

Ellen Prudce se rozběhl.

John Je mi to všechno hrozně nepříjemné.

Ellen Doběhl na okraj útesu.

A roztáhl ruce.

John To pro něj bylo typické.

Ellen A letěl.

John Nepřemýšlel.

Naprostý nedostatek rozmyslu.

Ellen On letěl.

John Než jsem doběhl dolů ke skalám na pobřeží, bouře už odnesla jeho tělo pryč.

Ellen Pryč. Pryč. Daleko do moře.

Kapitán Nezodpovědný.

John Ano, pane.

Kapitán Útesy.

To je vždycky hazard.

John Měl jsem něco udělat.

Kapitán To není vaše chyba.

On byl váš nadřízený.

John Ohledně Roberta, pane.

Kapitán Budeme potřebovat zprávu, samozřejmě.

John On – jenom mě zajímalo – kdo to oznámí rodičům.

Kapitán To zařídí ministerstvo.

John Dobře.

Kapitán Tak pojďme. Loď už čeká. Hodíme sebou.

Vezměte ty věci dolů na pláž.

Kde je ta dívka?

John Dojdu pro ni.

Kapitán Tak dobrá.

John Kapitáne, vadilo by vám – vzhledem k tomu, že ostrov bude, no, řekněme “mimo provoz”, nějakých padesát let nebo tak nějak...?

Vadilo by vám – našlo by se místo pro stůl?

Kapitán Tenhle stůl?

John Ano. Řekl bych, že je starý pár stovek let.

Od doby, co tu žili poslední lidé.

Suvenýr – dá se říct.

A kromě toho.

Kdyby tu měl jen tak trčet, zatímco celý ostrov bude nevhodný pro život.

Byla by to přece hrozná škoda – takového stolu.

Kapitán To jistě.

Když to vidíte takhle.

Řeknu o tom chlapcům.

Snesou ho dolů s ostatním vybavením.

Tak dobrá.

Zpátky do civilizace.

Snaží se zavřít dveře.

Nemůžu zavřít ty zatracené dveře.

John Ale na tom už teď prd sejde, ne?
S prominutím.

*Kapitán a John odejdou z kape.
Buřňák volá v rohu kape.*

KONEC